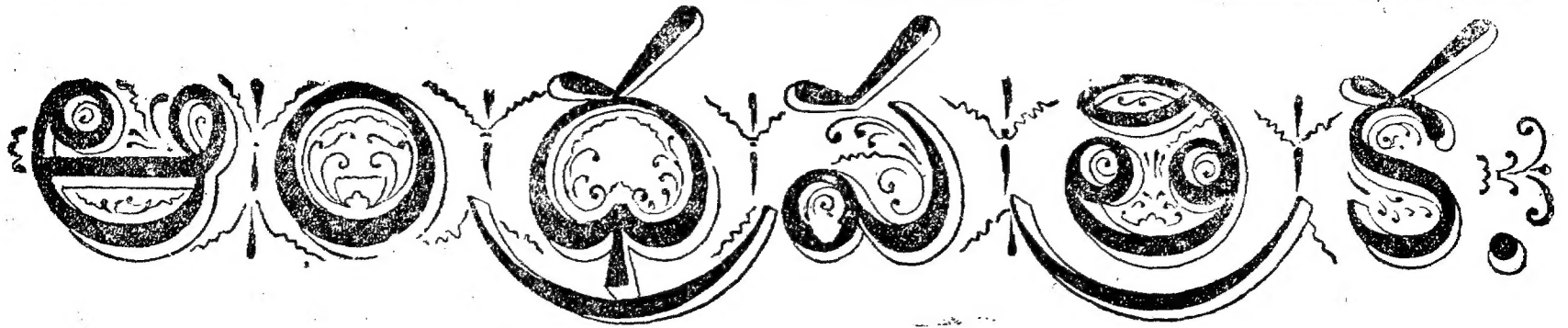

Registered No. M. 1118.

Post Box No. 212.

TelePhone No. 544.

310020 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8.

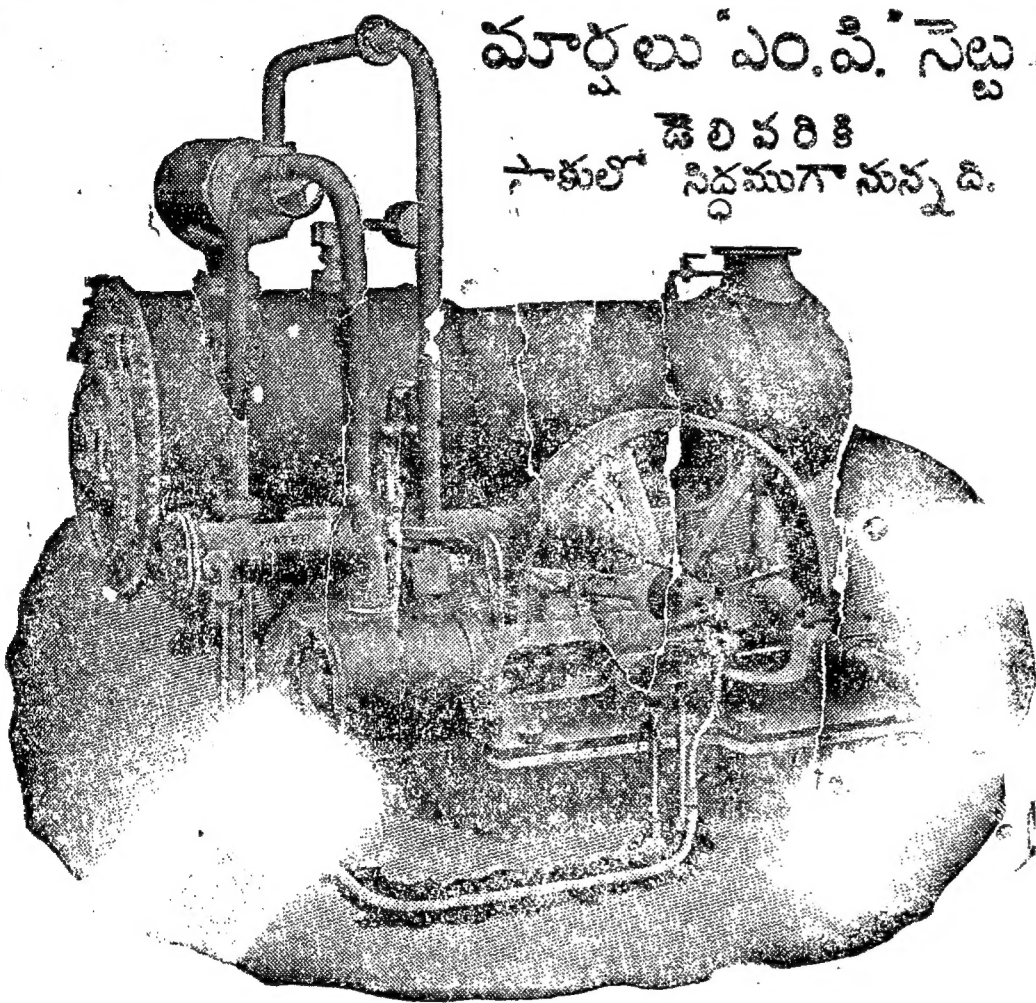
జనవరి 1921 వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 18 తేది మంగళవారం

No. 163.

నవంబరు ౮

మృత్యు వాతావస్థలను వర్ణించుటకు వాడబడునట్టి యిది.

సంచిక ౧౬౩

మార్షలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

జేలి వరికి
సాకులొ సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూవర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వంగు
మొదలగువాటిలో వయిన ఉండునది మార్షలు 'ఎం. పి.' మార్షి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరణములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1808

మార్షలు సను, ఓకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్టాక్ట్: బెంగాల్, కలకత్తా.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధికెక్కినది.
ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయమగును.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనలైలము

సీసా 1-5 0-12-0

తామరలైలము

కబ్బి 1-5 0-6-0

వండ్లపొడి

కబ్బి 1-5 0-2-0

అమృతాంజనం దీప్తా,

బాంబాయి - మదరాసు.

వనాపదినరస్పరిల్లా

క్రమీకరణ రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను హాగట్టు
టయందు చేర్చుక గాంచినది. ధర 1-12-0
ఇండియా సిల్కానందు ఎచ్చటైనను తపాలాఖర్చు
పులితముగా పంపబడును. (3978)

విరానము పి. డి సాహెబ్

నెం 144 ఫననవాడీ బాంబాయి.

ఇదే మంచినమయము

సీమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బం
గారునగలున్ను వెల సరసముగాను వని శుద్ధ
ముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం శెట్టి అందు సన్ను,
8018 217, వైశాలిబాదు - మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిత రిపాటు ఖర్చులు కూడను అనేకమైన ఇష్టత మిద
ఒక ప్రతి "కామ శాస్త్రము" కుంపెదము.

త్వరకడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మునిశాకర్ గోవిందజీ,
ఆరింకనిగన యావధాలయము, 26, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము
చగ్గరి సంహిత - రసాయన ప్రకరణము
చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము బలము నిమిత్తము. కాన, శ్యావకోగములలో మహావధము. స్వరభంగమును బోగొట్టును. శ్యావకోగములలో ఉండే రోగములను బోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. వ్యాధిగ్రస్తులను బోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అసగా మోకాళ్ళ మీదను, మోకాళ్ళమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు) బోగొట్టును. (యంగళ)
చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము మూత్రములనుండి రోగములను బోగొట్టి, మూత్రమును కుద్రపరచును. చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము కుక్రములనుండి రోగములను బోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును. చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము క్షీణించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత క్షీణించినవారలకు బలము గలిగించును. కృద్ధులయొక్క ముసలితనమును బోగొట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాలరకు శరీరము పుష్టిని గలిగించును.
చ్యవన ప్రాశస్త్య లేహ్యము - రసాయనము.
వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధర్మము.
10 తులముల వెల రూ 1.
40 తులముల వెల రూ 8.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్
19 హాంస్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు.
శ్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

భూతభవ్యద్వర్తమానములు
ఒక సంవత్సరమునకు వివరముగా జాతకము వ్రాయుటకు రూ. 2-8-0
సామదాయకముగ జీవితచరిత్రము వివరముగా ముఖ్యాంశములతో వ్రాయుటకు 3-8-0
సంతానకళిత్ర, ఆయుర్దాయఖయిగు ధన ఋణవిషయములు వివరము ఒక భావము వ్రాయుటకు 2-8-0
5 సంవత్సరముల జాతకము ద్వాదశభావములలోను జ్యోతిర్విశోధిని యను గ్రంథముచిత్రము 5-4-0
విచిత్రగ్రంథము 0-2-0
(పోస్టుకర్పణ యందుతో కలసియున్నది.)
(3123) వి. వి. ఆర్. శర్మ, కాకినాడ.

ముఖ్య గవనింపు.
1920 వ సం॥ ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, BOMBAY.
ఇట్లుటి కాలక్షాపకము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తమక గుణము నిష్పన్నములను ఆయుర్వేద బోధనములను తయారు చేయుచున్నాము.
హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్త్ర పదార్థములన్నిటిలో బంగారు వత్తకములు బహుముతిగా నిచ్చియున్నాడు.
పై కనిప విలాసమునకు వాగినచో ధరలట్టి వంతులు.
జాండు వర్తస్యూటికర్
వర్తస్యూటికర్
జాండు వర్తస్యూటికర్ తయారుచేయువారు
(388) జాండు నెం 18.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెస్ లిమిటెడ్ కంపెనీ, సోల్ విజంట్లు, కాకినాడ.

ఆంధ్ర దేశ వారలు
ఈ నెల 23వ తేదీ ఆదివారము లగాయకు ప్రతిఆదివారమును శుద్ధస్వదేశిసంత గుడివాడతాలూకా అంగలూరు గ్రామమును జరుగును.
కృష్ణ జిల్లా, నందిగామ తాలూకా పెనుగంచిప్రోలు గ్రామమున ది 11-10-21 తేదీన శ్రీ తిరుపతాంబ గ్రంథాలయము, స్థాపించ బడినది.
చిత్తూరు జిల్లా వేలంజేరి గ్రామమునదలి "శ్రీకృష్ణనిలయ పుస్తకభాండారమును" ఏబదిరూపాయల గ్రాంటును చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డువారిచ్చిరి.
కృష్ణ జిల్లా గన్నవరం తాలూకాకు ఆక్టింగుగుమాస్తాలు బ్రహ్మాండం నరసింహయ్య రి మాదిరాజు కోటిశ్వరరావు గూటాల సుబ్బారావు విశ్వనాథం వెంకటేశ్వరరావు సర్రాజులక్ష్మీ నారాయణగార్లు బెజవాడతాలూకా గుమాస్తాలు యిటీవల రాజీనామానిచ్చినట్లే వీరును తమపనులకు రాజీనామా యిచ్చి 21 తేదీలోగా విముక్తి గావించవలెనని గోరిరి. విముక్తి గావించని పో కచ్చేరికి 21 తేదీనుండి హాజరు కామనియు చెల్లిరి.
కొండపల్లి:—యీ నెల, 8 వ తేదీన శ్రీయుత, అయ్య దేవర. కాశేశ్వరరావు గారు మున్నగువారు బెజవాడనుండి మా గ్రామమునకు దయచేసి గాంధీవాడులో స్వరాజ్యసంపాదనావ శక్తతను గూర్చియు, గాంధీజీవితమును గూర్చియు, ఖిలాఫతును గూర్చియు, శ్రీభూకృష్ణహిందూ, మహమ్మదీయలరాజుల సఖ్యతనుగూర్చియు, శ్రీవారలు విభులముగా మృదుమధురవాక్కులతో సభ్యుల నానందాభినినోలడించిరి. తదుపరి విదేశవస్త్ర దహనము స్వల్పముగా జేయబడినది. స్వరాజ్యనిధికి షుమారు 700 రూపాయలు పంపుగా వసూలు కాబడినది.
యలకుర్రు:—గుడివాడ తాలూకా యలకుర్రు గ్రామమున ఆంధ్రరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, దేశభక్తులగు కోటగిరి కృష్ణారావు జమిందారుగార్ల శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థాన ప్రవేశ సందర్భమున యీ గ్రామ కార్యగమకమిటీ కార్యదర్శి యగు మల్లారాశ్రీ. మూలూరి వెంకట్రామయ్య చాదరిగారు తమ త్యాగశీలమును వెల్లెబ్బించుచు 8-10-21 తేదీన తమ యింటనున్న విదేశవస్త్రములు, సుమారు మూడువందల రూపాయలు విలువగలవినువోక్తునికి, జే, జే, ధ్యానముతో పరశురామ ప్రీతి గావించిరి. ఈ సందర్భమున గ్రామముననున్న మరెంత రు గూడా యథాశక్తి విదేశవస్త్రములను దహింపజేసిరి.
పాలపల్లి:—బాపట్లతాలూకా పాలపల్లి గ్రామంలో గత నెల 30 తేదీన, యావన్నదిశ్రీలు, పురుషులు గాంధీ జన్మదినోత్సవమున బతుకుమాలముగా తెలిసికొని యుదయము 6 గంటలవేళ పన్నెనుచేసి దేవతాదర్శనము చేసికొని శుద్ధస్వదేశి ఖద్దరువస్త్రములు ధరించి శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి, శ్రీ సూర్యేశ్వర స్వామివారలనున్న, గాంధీ పటమునున్న, మేళతాళములతో ధజనలతో మారేగింపుచేసి జయప్రథముగా పండుగలుచేసికొని సాయంత్రం 3 గంటలనుండి శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారి ఆలయముముందర గొప్పసభగావించి ఆ సభలో బాగర్లమాడి సుబ్బయ్య, నంగిదేవి రామచంద్రుడు గార్లచే విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును, స్వదేశవస్త్రధారణము, కల్లు సారాయి నిషేధించుటయు, పంచాయితీకోర్టులను స్థాపించుట ఉత్తమమనియు, అవసరమనియు మొదలగు సంగతులు పునస్యశించగా జనులు యావన్నది విని దృఢాయనందభరితులయి, యీ రోజునుండి, తమక స్వదేశవస్త్రములను ధరించుమనిన్ని, విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించుదమనిన్ని యికమందు ఎన్నటికి విదేశవస్త్రములను ధరించమనిన్ని గ్రామ పంచాయితీకోర్టు వారు చేసిన తీర్మానం ప్రకారంతగాదాలు నివర్తిచేసుకుంటామనిన్ని. శపథముచేసుకొని సుమారు ఒకబందెను విదేశవస్త్రములను దహనముచేసినారు. అంతట పంచాయితీకోర్టు స్థాపించినారు. ఆ సమయమునందే నాలుగు కేసులు దాఖలయినవి.
తిరుపతి పురం: 8 తేదీన శ్రీ సూర్యపూడి వేంకట హను మాన్యగారున్న శ్రీ మునుకొట్ల పురుషోత్తమగారున్న మా గ్రామంవచ్చి ప్రతియంట ప్రబోధము గలుగజేసి విదేశవస్త్ర దహనముయొక్క ఆవశ్యకత, రాట్ట ప్రవేశమును గూర్చియు తెలియబచి విదేశవస్త్రములను సుమారు నూరు, నూటబది రూపాయలు విలువగల విదేశవస్త్రములను శ్రీరాములవారి కోవెలయెదుట దహనము కావించిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక చందా నిర్పాటులు
దినపత్రిక సంవత్సర చందా రూ 24 0 0
" అర్ధసంవత్సరము " " 12 0 0
" మూడుమాసములు " " 6 4 0
" మాసమునకు " " 2 2 0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి " " 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.
సంవత్సరాది సంచిక
దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు 1 0 0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు 1 4 0
వారపత్రిక చందాదారులకు ... 1 4 0
ఇతరులకు 2 0 0
ప్రస్తుతము పోస్టు రూబుల ప్రకారము 0—2—0 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మన యార్డరు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. పి.పి.లు పంపినచో సామ్మూ మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

బంగారు గట్టిగొలుసు
గవరనుబంగారుతో నిండావాణ్యముగా తయారుచేసిన చేతి గట్టిగొలుసులు జత 1-కి తూనిక మూడు సవరాలు మొదలు 10 సవరాల వరకు కూడ యుండును. కూలి జత 1-కి రూ 12-0-0. ఇదేమూలా యిడే తూకములలో బోలు గొలుసులు కావలసివా తయారుచేసెదము. కూలి జత 1-కి 12-0-0.

ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్కెట్
పోస్టుబాక్సు నెం 40, బెంగుళూరు సిటీ.
మలయి చందనము.
గనేరి మా అను నెగోగమునకు వారము.
చక్రములేదు. పిడికారితో పనిలేదు. ఎటువైపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్ ధము. డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0
1 చండి (చులయచందమున కనుపానము) డబ్బీ 3-0-0
1251 **ఋతుశోధక**
ఋతుశూల మున్నగు గర్భాశయ రోగములను బోగొట్టి సంతానము వౌసంగు చింతాచక్ర. డబ్బీ 2-0-0
పీ యూ ష ము
కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచిమనాన. గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. డబ్బీ 0-12-9
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

తెనుగు సివిల్ ప్రాజెక్టర్ కోడ్ రూ 5
క్రిమినల్ ప్రాజెక్టర్ కోడ్ 6
Chitale's Indian Digest
1909-1921; 4 Volumes Rs. 35
విక్టోరియా డిపో,
మైలాపూరు, మద్రాసు.
నిర్ణయముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ బోధములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని శ్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హాంస్ రోడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

జాబులు

విలేజుకులకు సూచన.

వ. ధీ. క. వెం. రా. భ. న. వె. ఆ. ఆ. మా. దా. రా. క. వా. వే. బు. భా. పి. రా. బు. కా. మ. భ. న. వి. వె. ఆ. నూ. వేం. చ. పా. సు. దో. వెం. గు. దే. సు. బ. సు. పా. ఈ. సు. శ్రీ. పో. వె. గా. సు. భా. పి. (ఆదానికగా ప్రకటించవలెను) చి. ల. త. వెం. త. వె. సు. సి. వెం. రం. పి. వా. ఆ. శే. పి. ల. క. సుం. రా. స. రా. అ. చా. పు. గో. రె. బ్రం. న. తూ. మ. రె. మో. వే. గో. ఆర్. కృ. ఆ. యే. ల. నా. మ. వెం. కృ. బు. వెం. రా. కుం. పి. త. కా. ని. ఈ ప్రకటించబడును అం|| ప|| స||

ప్రకటన

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాజాతీయ సంఘసభ 20-10-21 తేదీ గురువారంనాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు నరసాపురంలో సమావేశమగును. జిల్లాసంఘసభ్యులందరూ తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. ఆలోచించవలసిన విషయములు:—

1. కాశీయైన క్రొత్తస్థానములకు జిల్లాసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనుట 2. కార్యనిర్వాహకవర్గములో ఖాళీయైన స్థానములకు క్రొత్తవారిని యెన్నుకొనుట 3. భీమవంతులూకాలో వసూలైన ప్రత్యేకస్వరాజ్యనిధినుండి భీమవంతులూకాలో ఇయ్యవలసినభాగమును నిర్ధారణచేయుట 4. తాలూకా సంఘములు గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయములు 5. ప్రచారకులకు సంబంధించిన నిబంధనలు 6. జిల్లాకార్యనిర్వాహకసభనుగూర్చి యోజించుట. 2. రాష్ట్రసంఘమునుండి ధనమును గోరుచు దరఖాస్తులు పెట్టుట. 3. జిల్లాసంఘగుమాస్తాగారి వేతనమును హెచ్చించుట 4. మట్టపాలెంతూరకేసు విషయములో లోగడ చేసిన తీర్మానమును తిరిగి యోజించుట 5. ఆదిమాండ్లల కొరకు నిలుపుదల చేసే యుంచినరెండు స్థానములకు రాష్ట్రసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనుట 6. జిల్లాతాలూకాసంఘములకు తిరిగి క్రొత్త యెన్నికలను జరుపుటనుగూర్చి యోజించుట 7. అనంతమైన యితర ముఖ్య విషయములు.

దండ్రు నారాయణరాజు

కార్యదర్శి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాజాతీయసంఘము. ఏలూరు.

దత్తమండలములు-యోమనివారణ

రూ 25,000 లు.

అఖిలభారతసంఘమువారు దత్తమండలములలో ట్రామని వారణాశ్రమ రు 25,000 లు మంజూరుచేసినారు. ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘమువారి వశమున రు 10,000 లు ఇచ్చినారు. ద్రవ్యము వ్యయముచేసి సరియగు లెక్కలతోకూడ కార్యనివేదిక పంపినచో మిగతరూ 15,000 లు ఇచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. ఇదియుగాక గాంధీపురపుట్టం ఇటీవల పర్యటనము చేయుటలో ట్రామనివారణాశ్రమయే కొంతద్రవ్యమును పోగుచేసిపోయి. వద్రాసులో మ-రా-శ్రీ, గుడూరు రామచంద్రరావుగారి కృషిచే ఏర్పడిన సంఘమువారును కొంత ద్రవ్యము చేర్చినారు, ఇదివరలో జరిగిన పనికికూడ సమాధుచేయుట తప్పకగాదు. గుత్తిలో అసభిత్వకాంక్ష మొక్కటి యేపడి ట్రామనివారణోపాయములు చాలకాలముగా చేయుచున్నది. ఈసంఘమువారును కొలదిగా రాట్నములు పెట్టించి పనిచేయుచున్నారు. 20 రాట్నములుమాత్రము గుత్తిలో ఈసంఘమువారి యాధీనము నకలవు. మరి గుడూరు రామచంద్రరావుగారు కన్నులుజిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతములందుగల కలవుకష్టములను చూచి వృద్ధయము నీరై నాగలావులను 10000 రాట్నములు పెట్టివారని తెలియుచున్నది దత్తమండలములలోని కాంగ్రెసుసంఘములను పనిచేయుగల వాయకులును ఇంకను తగినయోలోచనలు చేయక యుండుట భర్తలలోపమగును.

(1) దత్తమండలములయందు ఏయే ప్రాంతములలో ట్రామని యున్నది.

(2) రమారమిగా ఎందరు జనము ట్రామనిడిను లయియున్నారు.

(3) వీరిలో ఎందరు ఇదివరలో ఇతరవిధములైన సహాయ మగుచున్నది.

(4) అసహాయము యొక్క స్వభావమెట్టిది?

ఇందులో శ్రీలెందరు, పురుషులెందరు 12 సంవత్సరములకు లోబడిన పసివా రెందరు? వడకుటకు సిద్ధముగా నున్న వారెందరు? నేతపని తెలిసిన వారెందరు?

(5) ఆయాప్రాంతములలో రాట్నముమీద వడకుట, నేతపనియు, ఇదివరలో సామాన్యముగా కలవా?

(6) ఎన్ని గ్రామములకు సంరక్షణ కావలెనో ఆగ్రామములలో ఇదివర కెన్ని రాట్నములు పనిచేయుచున్నవి? ఎన్ని మగ్గములు పనిచేయు చున్నవి?

(7) ఆదరువు లేక అనగా ప్రతిలేకయో యితరానుభూతులములేకయో ఎన్ని రాట్నము లెన్ని మగ్గములు నిలిచిపోయియున్నవి?

(8) ఇంతేకాక ఇదివరకు సహాయమే ఎరుగనివారు ఎందరు వడకుటలవారు నేయగలవారు ట్రామనిబాధితులలో నవిన ముగారాట్నములు మగ్గములు ఇచ్చియెడల పనికిరాగలరు?

(9) ప్రాంతములో ఈ పనికంతయు దీక్షపట్టి దిగి నిలిచి ద్రవ్యమునకు జవాబుదారి వహించి పనిచేయుగలమిత్రులు, సంఘములు ఎవరుకలరు?

(10) రాట్నములు, మగ్గములు ఆయా ప్రాంతములలోనే చేయవలసినా? అయిన నెల చేయవలసినా?

(11) దూది అప్రాంతమందే దొరకునా? బయటినుండి తెప్పించవలసియుండునా? ఆ ప్రాంతమున దొరకునెడల ఏయే బాతులు దొరకును, వెల లెట్లున్నవి?

(12) ఒక్కొక్కప్రాంతమున నెన్ని రాట్నములు, మగ్గములు, ట్రామనివారణాశ్రమ పెట్టవచ్చును?

(13) ఒక్కొక్కరాట్నము, మగ్గమున దినమున కేమాత్రము పని జగును?

(14) ఆ ప్రాంతములో పెట్టుమగ్గము రాట్నములకు దినవ్యయ మేమి కావచ్చును?

(15) సిద్ధమైన వస్తువులను స్థానికముగా అమ్మకగునా?

(16) ప్రతిదిన నాదాయము ఏమి కాగలదు?

(17) ఎన్ని దినముల వ్యయము మూలధనముగా పెట్టుకొని పని ప్రారంభింపవచ్చును. మొత్త మెంతయగును?

(18) పని నిర్వహింపవలసిన వారందరూ గౌరవోద్యోగులేయందురా? వారికి జీతము లీయవలెనా? అట్లయినవలసిన మొత్తమెంత కాగలదు?

ఒక్కొక్క ప్రాంతములవారును కొంతకృషిచేసి యీ యాలోచనలు చక్కగా చేసికొని ఒకచో సమావేశమైనయెడల నిజముగా దత్తమండలములలో ఏనాటికిని ట్రామని రాకుండచేయుటకు లీజము నాటిసవారగుదురు. అందుచేత ఆలస్యముచేయక శ్రమయనక సహోదరులు తమప్రాంతములలో గ్రామగ్రామమునకు ఇంటింటికి పోయి తగిన లెక్కలుచేసికొని ఈపనియందు సహాయపడుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. రాట్నపురములపని ఆనూనెతప్పని పంచముల సామ్యకావున ఈ ఆలోచనలు చేయువా రందరు వారు నివసించు ప్రాంతములు ఇంట్లు తప్పక దర్శించి పనిచేయవలసినది.

గా మారినవారైతమరావు,

ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి.

రామత్తీర్థం:— నూ గ్రామములో గత నెలవైపున నెల 30 తేదీని శ్రీగాంధీపురపుట్టం జన్మదినోత్సవము జరిపి ఆదితముననే జాతీయపాఠశాల నొకదానిని స్థాపించుటకు తగువారందరు నిర్ణయించి యీనెల 11 తేదీ విజయదశమిలోనూ పెపాఠశాలల ప్రారంభింప జేసిరి. ఈపాఠశాలకు శ్రీరామత్తీర్థం అయ్యగార్లంగారు దయతో కవాటోద్ఘాటనోత్సవమును జరిపిరి.

పోస్టు:— ఈ గ్రామముందు 1-10-21 (ఆమావాస్య) రోజున హిందూమతభోధకులగు శ్రీవభాకర ఉపమాహేశ్వర పండితుల వారి యజ్ఞానుసారము వారణాశ్రమ అభ్యుత్థానముతో జరుపబడెను. నాటిసాయంకాలము 5 గంటలకు గౌరవనీయులగు శేషప్పగారి యధ్యక్షతక్రింద ఈ గ్రామవాస్తవ్యులగు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మద్యపాననిషేధమును గుర్చియు, విదేశీవస్త్రబహిష్కారమును గుఱించియు, స్వదేశీవస్త్రధారణను గూర్చియు, అతిథిపులముగ నువ్వగించి ప్రతియింట నొక రాట్నము పెట్టుకొని ఆరాటములో నూలునడుక సభ్యసంపదనని నొక్క వక్కాణించిరి.

అనంత:— విజయదశమి పండుగదినమున విదేశీవస్త్రధనముగావించు నుద్దేశముతో మహాత్ముని ఛాయాపటము, రాట్నము నొక కళకుమునై నుంచి స్వరాజ్యభజనలు చేయుచు ప్రతియింటి కీ విదేశీవస్త్రములను పోగుజేసితిమి. సాయంకాల మారుగంటలకు శ్రీరామాలయమునంద నొకబహిష్కారసభ జరిగెను. అందు విశాఖ పట్టణ వాస్తవ్యులయిన ప్రయాగ సత్యనారాయణ గారు జనరంజకముగ నువ్వగించిరి. సభాసంతరమున సుమారు రు 400-0-0 ల విలువ గలిగిన విదేశీవస్త్రములు దహనము గావించబడినవి.

32 వ జాతీయమహాసభ

అహమ్మదాబాదు

ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు

ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రేక్షకులవిషయమై యీక్రింది విధమున ప్రకటించియున్నారు.

1. ప్రేక్షకులసంఖ్య 3000 మాత్రమే నని నిర్ణయింపబడినది. ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రేక్షకులను పేరుపేరుతరగతులుగా విభజించియున్నారు. ఆయాతరగతుల ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు కిమ్మతు లీవిధముగ నుండును.

మొదటతరగతి	రూ 5000
రెండవ ,,	,, 1000
మూడవ ,,	,, 500
నాల్గవ ,,	,, 100
ఐదవ ,,	,, 50/ గుజరాతు రాష్ట్ర

వాస్తవ్యులకు

25/ గుజరాతు కాక

యితర రాష్ట్రముననుండువారికి

గుజరాతు, కచ్చి, కతియవారులలోని స్వదేశీసంస్థానములు గుజరాతు రాష్ట్రభాగములుగ పరిగణింపబడును.

శ్రీ ప్రేక్షకులకును వైవిధ్యముగనే టిక్కెట్లు యియ్యబడును. కాని వారికి ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పాటు చేయబడును.

గుజరాతు రాష్ట్రవాసులు తక్కిన రాష్ట్రవాసుల కన్న స్వల్ప రుసుమును చెల్లించి ఆహ్వానసంఘమునందు చేరుట కవకాశముండుటచే ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు వారి కితరుల కన్న నెక్కుడు కిమ్మతు వేయబడెను. ఇందువలన ప్రేక్షకు టిక్కెట్లు ఇతరరాష్ట్రములవారికి యెక్కువ సులభముగ దొరకగల వని నమ్ముచున్నాము.

ప్రస్తుతము ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు పేరులు నమోదు చేయుచున్నాము. దరఖాస్తులు వచ్చిన వరుసప్రకారము టిక్కెట్లు అమ్మబడును. 3000 టిక్కెట్లును అమ్మక మైన వెంటనే పేర్ల నమోదు చేయుట అపివేయబడును. పేరు నమోదు చేయించుకొనినవారు టిక్కెట్లుకొనుట కిష్టపడనిచో అట్టివారి తిరువారే పేరు నమోదైన వారికి టిక్కెట్లు అమ్మబడును.

ఏయే తరగతి టిక్కెట్లు యెన్ని అమ్మవలయునో ఆహ్వానసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు త్వరలో తీర్మానించెదరు.

ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు తరగతులను కిమ్మతులును నిర్ధారణ చేయబడినది. కావున ఆహ్వానసంఘములో చేరదలచినవారు వెంటనే అందు చేరవలయును. ఆలసింపినచో ఆభాగము కలుగవచ్చును.

ఆహ్వానసంఘమునందు చేరుటకు రుసుము.

(1) గుజరాతు రాష్ట్రవాసులకు

గుజరాతునందలి ఏకాంగి నెను సంఘమునందైనను సభ్యుడైనచో రూ 25/.

అట్లు సభ్యుడు కానిచో రూ 50/.

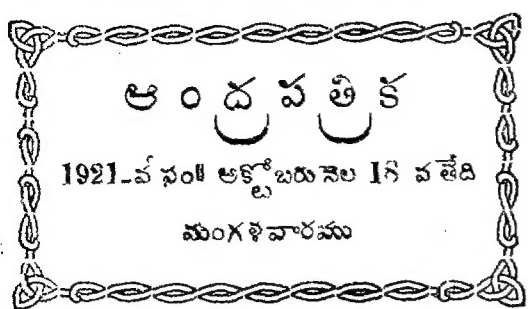
(2) ఇతరరాష్ట్రవాసులకు రూ 100/.

ప్రేక్షకు టిక్కెట్లుగూడు పేరులు నమోదు చేయుటకును, ఆహ్వాన సంఘసభ్యత్వదరఖాస్తు సమూహాలకును, “సాధారణ కార్యదర్శి 32 వ జాతీయమహాసభ అహమ్మదాబాదు” అని వ్రాయవలెను. దరఖాస్తుదారులు ప్రత్యుత్తరము నిమిత్తము పోస్టుబిళ్లలు పంపవలెను.

కోలవెన్ను, రామ గోటిశ్వరరావు.

ప్రచురణ కార్యదర్శి.

తునికపాడు:— శ్రీ గంపలగూడెము కుమారరాజుగారు ప్రజాసౌఖ్యమునే తమ సౌఖ్యముగ భావించి ప్రతిగ్రామమునకును స్వయముగ విచ్చేసి తమ సహజగంభీరోపన్యాసములచే తిరువూరు తాలూకాయందు దంటిటను అసహాయోద్యమప్రబోధమును గావించిరి. వారిచే ప్రబోధితులమైన మా పురమునందలి యువకులము కొందరము యువజనసంఘమును స్థాపించి మా గ్రామమునం వింటింటను రాట్నములను నెలకొల్పునట్లును, ఎల్లరును స్వదేశీ వస్త్రములనే ధరించునట్లును, నిమ్మ బాతులలో సహిత మామూల్యముగ మద్యపానమును విసర్జించునట్లును, నియమముల నేర్పజుకొని పనిచేసి చాలవరకు కృతార్థులమైతిమి. మాకొరకవచ్చిన శములు పాటుపడుచున్న శ్రీ కుమారరాజుగారి రిఫ్యూడన్సాయముగ దొరతనమువారిచే చెఱసాలకంపబడినను వార్తను వినుట తోడనే యువజనసంఘసభ్యులమగు మేమెల్లరమును ద్విగుణీకృత్యోత్సాహులమై మాపురమునందే కాక చుట్టుప్రక్కలను గ్రామములలో సహితము ప్రచారమును జేయుటకు బద్ధకంకణులమై యున్నాము.

స్వరాజ్యము: స్వయంకృషి

క విరవీంద్రుడు మాడరకొల్లపాత్రలో ప్రచురించిన వ్యాసమును, గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియాపత్రికలో అందల కీర్తిన ప్రత్యుత్తరమును చదివినవారలకు ఉభయుల దృష్టిపథములును గోచరింపగలవు. ఉభయులను సత్యమునే ఉపాసించు చున్నారు. ప్రపంచాభ్యుదయమును ఉభయులును కోరుచున్నారు. ఒక్కొక్క కాలమున కొక్కొక్క సందేశ మవసరమగుచుండును. ఆ సందేశము ప్రజల హితుల కమృతమువలె సాకును. దాని నవలంబించిన తాము తరింపగల మని వారికి దోచును. దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి వెలువడిన సందేశము, సత్వరముగ వ్యాపించును. ప్రజలమనము లట్టి సందేశము ననుసరించుట కంటకు పూర్వమే సంసిద్ధమైయుండును. ఆ సంసిద్ధత బహిరంగముగ కనుపించవచ్చును, కనుపించక బాపవచ్చును. ప్రవృత్తిమార్గము ననుసరించుట తెలుల యవసర మని దోచునో, నివృత్తిమార్గము ననుసరించుటకు గూడ నట్టియవసరము గలదని, ఒక్కొక్క మారు దోచును. నివృత్తిమార్గ మనన శూన్య పథము గాదు. నివృత్తి యనిన కర్మవిసర్జనము గాదు. కర్మవిముఖతయు గాదు. నివృత్తి వైరాగ్యసాధనము. బుద్ధి తననుండి మరలి కేవల బాహ్యవస్తువులపై నాధారపడి యుండునపుడు, మానవుడు స్వతంత్రత క్తిని కోల్పోవును. ఆత్మ విశ్వాసము ఆతనిని విడనాడును. పరాశ్రయ భావము ఆతని చేపట్టును. ఇట్టి స్థితిలో నాతడే కర్మ నాచరించినను, కరులకొరకు చేయుచున్నట్లుల భావించును. కరుల యాజ్ఞకు బద్ధుడైనట్లుల తలచును. ఆతని యాత్మకు సంతృప్తి లేదు. వ్యక్తులకువలె జాతులకుగూడ నిట్టిస్థితి సంభవించినపుడు, వానికి జడత్వము సిద్ధించును. మాయా మోహ మావరించియుండును. ఈస్థితిలో, స్వయం వ్యక్తతను గ్రహించి, ఆత్మోపలబ్ధి గాంచవలె ననిన, ప్రవృత్తిమార్గమునకన్న నివృత్తిమార్గమే ఎక్కుడు లాభకర మగును. ప్రవృత్తిమార్గము వలన మోహము సులభముగ విడిపోవదు. జ్ఞాన రహిత మగు కర్మవలన, అజ్ఞానాంధకారము మరింత దట్టమగును.

హిందూదేశ మట్టి యంధకారమున బెనగి కొనుచుండ, గాంధీమహాత్ముడు నివృత్తిమార్గమును బోధించెను. మీదృష్టిని వెలుపలినుండి మరలించి లోపలికి ద్రిప్పుకొనుడని ప్రజల కుపదేశించెను. దృష్టిని వెలుపలికి ప్రసరింపజేయుట యావశ్యకమే. కాని అంతర్జ్యోతిని మరచి వెలుపలనే ప్రాకులాడుటచే మానవుడు తనను దామరచి, మృగప్రాయుడగును. అట్టితరి వాడెంత యలంకరించికొనినను, వేసముల నెన్నిటిని ధరించినను, ఆడంబర మెంతజేసినను, లాభముండదు. అవియన్నియు ఆతుకులబోలియుండునుగాని, సహ

జాలంకారములుగ నుండవు. హిందూదేశ మింతకు మున్ను తనను దామరచినది. ఇతరులకజ్జ చేరినది. ఇతరుల వస్తువాహనముల నెరుపుచెప్పు కొనుచున్నది. ప్రపంచములో నందుచే నగుబాట్లకు లోనయి, కీర్తిశారవముల గోల్పోయినది. ప్రజల మనముల కీయపక్షి గోచరింప మొదలిడెను. ఎరువుసామ్యులవలన తమకు సౌందర్యము గలుగదని, వారు గ్రహించగలిగిరి. తనను విడిచి దేశము ఒకుల బాగును చక్కబరుపజాలదని, వారు కనుగొనిరి. తనబాగు స్వరాజ్యసంపాదనమువలననే చేకూరునని, లోకమాన్య తిలకు మహాశయుడు దేశమునకు అనవరతము బోధించెను. దాదాభాయి నారోజి స్వరాజ్యమంత్రము నుపదేశించెను. స్వరాజ్యవశ్యకతను ప్రజలు గ్రహించుటెట్లు? వారి నావరించిన భ్రమ విడుదలు? ఇందులకు నివృత్తిసాధనయే మేలని గాంధీమహాత్ముడు ఎలుగెత్తి చాటెను. మహాత్ముని సందేశమును గ్రహించుటకు దేశమానసము సంసిద్ధముగ నుండెను. కలకత్తా కాంగ్రెసు సభలో వెనుక ప్రతిపాదించబడిన, స్వదేశీ, జాతీయవిద్య, స్వరాజ్యతీర్మానముల భావములు క్రమక్రమముగ దేశమున వ్యాపించి, ప్రజల మనములలో స్వయం శక్తిబీజాంకురములను నాటెను. గాంధీమహాత్ముని సందేశము మూలమున, ఆ యంతురములు మొలకెత్తెను. పాంచాళ, మహామృదీయాది ప్రశ్నలు దేశమును కలవరపెట్టుచున్న సమయమున నిరాకరణసాధనము దైవాదేశమువలె గన్పట్టి, సూతనోత్తేజము గలిగించెను.

ప్రజ లీమార్గము నవలంబించుట మూఢభక్తిచే గాదు. హేతుజ్ఞానములేక గాదు. గాంధీమహాత్ము డుపదేశించిన సాధనప్రాశస్త్యముచే నాతనియెడల ప్రజలకు గురి కుదరెనుగాని, కేవల వ్యక్తిమాహాత్మ్యమువలన గానేరదు. ప్రజాసామాన్యమునకును, హేతుజ్ఞానమును వివక్షణశక్తియు కలదని ఎంచుట యవసరము. అవి వికసించుటచేతనే, వారు స్వరాజ్యవశ్యకతను గ్రహించిరి. నిరాకరణమార్గము ప్రజలదృష్టి నొకపంక కేమరల్పినను నిర్మాణావసరమును జూపకబోలేదు. రాటములను నెలకొల్పి స్వదేశీవ్రతదీక్షను కొనసాగింపవలయుననిబోధించెను. విదేశీవస్తుబహిష్కారము వ్యతిరేకపథ మయినను స్వదేశీవ్రతదీక్ష నిర్మాణమునకు దారిజూపుచున్నది. ఇటులనే విజాతీయవిద్యను బహిష్కరింపుడని కలికనను, జాతీయ విద్యను కొనసాగింపుడని హెచ్చరించెను. న్యాయస్థానములను బహిష్కరింపుడని కోరినను, పంచాయతులను స్థాపింపుడని కోరెను. వ్యతిరేకపథములో నిర్మాణముగూడ నిమిడియున్నదని ప్రజలు గ్రహించిరి. అందుచే దీనివిలువను వారు గ్రహించగలిగిరి. స్వీయలాభమును దేశలాభమునకుగూడ ఇందువలన చేకూరు నని తలచి, వారు ఉత్సాహపూరితులయిరి. స్వయంకృషి, స్వశక్తిని గ్రహించుట స్వాతంత్ర్యమునకు చిహ్నము. ప్రజలలో నిపుడు గనుపించుచున్న యమితోత్సాహము, వారి స్వరాజ్యవశ్యకత కిది నిదర్శనము. గాంధీమహాత్ముడొకవేళ నిరంకుశముగ బ్రవర్తించినట్లుల, ముహూర్తకాల మంగీకరించినను, ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యభావము పెరిగినకొలదియు, వారానిరంకుశత్వమును పాటింపక తమంతట తామే వ్యవహారములను కొనసాగింపకబోరు. గాంధీమహాత్ముడు సంపాదించిన యఖండ శారవమునకు వారు చూపిన ఫలప్రదమగు మార్గమేమూలకారణమని గ్రహించుట భావ్యము. ఆత్మప్రబోధమునకును, ధర్మావలంబనమునకును, ప్రపంచో

ద్ధరణమునకును, హృదయనైర్మల్యమునకును, ఈ సాధనయనుకూలముగనున్నట్లుల దేశము భావించుచున్నది.

ధర్మబద్ధ మగు జాతీయప్రబోధము మానవాభ్యుదయమునకు ప్రతిబంధకము గాజాలదు. యూరపుఖండమున రవీంద్రుడు గనుగొనిన జాతీయస్వార్థపరత్వము, హిందూదేశమున లేదు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినట్లుల, భారతజాతీయత వినాశకర మగునది గాదు. అన్యసభ్యతలను తొలగజేయుట లేదు. వానియన్నిటికిని ఉచిత స్థానము నెసగుచున్నది. ఇయ్యది, ఆధ్యాత్మికముగాన, మానవశ్రేయమును పెంపొందించును. పలువిధ మతములును, యీ దేశమున వ్యాపించి, సంఘర్షణ కెడము లేక వర్ధిల్లుచున్నవి. పలువిధ సభ్యతలను, పలువిధ నాగరికములును, పోరాటముల కెడమియ్యక, వృద్ధిజెందుచున్నవి. వేదాంత మతము, మతసహనమును పెంపొందించినది. హిందూదేశమున, వృద్ధి నెంచుచున్న జాతీయత, ప్రపంచాభ్యుదయమునకు భంగకరముగ పరిణమింపక, తదనుకూలముగ బనికవచ్చుచున్నది. కురస్పరవైషమ్యమునకు మార్గముజూపుచున్న ఐరోపాఖండపు జాతీయతను చక్కబెట్టుటకు, హిందూదేశమే చాలియుండును. హిందూదేశపు ఆముష్మికసందేశమునకు, ప్రపంచ మెదురుజూచుచున్నదనిన, అతిశయోక్తి గానేరదు. భారతభూమి తన విభుక్తధర్మమును నెరవేర్చుటకు ముందు, తన శక్తిని తాను గ్రహించవలెను. దేశము తనవిధిని నిర్వహించుటకు, స్వరాజ్య మావశ్యకమనియు, స్వరాజ్యసంపాదనమునకు స్వయంకృషి సాధన మనియు, గాంధీమహాత్ముడు బోధించుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు లోకకళ్యాణమును మరచి, భారతవర్షమున స్వార్థపరత్వమును పురికొల్పుటలేదు. లోకకళ్యాణమునకు బనికివచ్చునట్లుల, భారతవర్షశక్తిని మేల్కొల్పుటకే ఆతడు సంతోషము పాలుపడుచున్నాడు. తక్షణ ప్రతిక్రియపై చిత్తమును నిలుపుటచే, గాంధీమహాత్ముని యుద్యమమునందు దూరాదర్శము కొందరికు గనుపింపకబోవచ్చును. కాని, నెమ్మదిగ నాలోచించిన, విశాలాశయము పరిస్థుటము గాకబోదు.

ఒక్కొక్క సమయమున కొక్కొక్క మహామహుని యుపదేశము అమృతోపమాన మగును. కాలపరిస్థితుల ననుసరించి, సాధనలను మారుచుండును. ఉపదేశకులకు భగవదనుగ్రహము కలుగుచుండును. వారి సంబోధనము దేశమునందమితోత్సాహము గలిగించును. వారు దేశసంరక్షకులుగ నెంచబడుదురు. ప్రజలట్టివారిని శౌరవించుట సహజము. అంతమాత్రమున, ప్రజలు తమజ్ఞానశక్తిని కోల్పోయి రని, తలంపరాదు. ప్రజీచ్ఛయు, మహాత్ముల సంకల్పమును మిళిత మగునపుడు, కార్యోత్సాహము వెల్లివిరియును. జ్ఞానమును భక్తియు కలసిపోవును. అట్టిస్థితి ఇప్పుడు తలస్థించెనని, రవీంద్రుడు గ్రహించుట భావ్యము. రవీంద్రుని సందేశమునకు గూడ, ప్రస్తుతసమయమున స్థానము లేకబోలేదు. రవీంద్రుడు, సృష్టిశక్తిని దేశమున మేల్కొల్పుటవలయు నని కోరుచున్నాడు. హిందూదేశము తనపాదములపై ననే నిలువబడవలె ననియు, పరాశ్రయభావమును విడవలయుననియు కోరుచున్నాడు. రాజకీయశక్తియే గాక, పలువిధశక్తులును వికసించి, సంపూర్ణజీవితమునకు మార్గము జూపవలయు నని, ఆశించుచున్నాడు. స్వరాజ్యముకొరకయినను సంకుచిత పథము ద్రోక్కవలదని హెచ్చరించుచున్నాడు.

1920 డిసంబరు నెలలో లాహోరునగరమందలి పోస్టుజ
మానులు సమ్మెత్తిగా 100 మందిని తపాలాధికారులు పనులలో
నంది తీసివేసిరి. అందులో 37 మందిని వారిటీవల తిరిగి పనులలో
జేర్చుకొనిరి. ఖాళీలన్న పూడు ఇంకొంతమంది జేర్చుకొనబడు
దురు. వీరినాయకులనుతరిగి పనులలో జేర్చుకొననూడవని పోస్టు
లు అధికారులు నిశ్చయించుకొనిరి.

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

(నిన్నటితరువాయి)

కండ్లార చూచినవారు

కండ్లారచూచినవా రీక్రింది జాబును వ్రాసిరి. దానివలన సంగతిసందర్భములు తెలిసికొనవచ్చును.

“దీనిని కేసు విచారణను పురికలలో చూచియుండుదురు. కాని నేనుకూడ నుంటిని అక్కడ. అక్కడచూచిన సంగతులు వ్రాయదలచితిని. ఆరంభమునందే ముద్దాయియైన ధీరుని చీవాట్లు పెట్టబడెను. కాని మహమ్మదాలి మేస్త్రీలుకు లాంగేవాడు కాదు.

నేను కోర్టుకుపోయి కేసు చూచుట కిది రెండవసారి. మొదటి సారి చూచినప్పుడు నాకేమి బాగుండలేదు. రెండవసారి నాకు కష్టము దొరకెను. రీడింగుప్రభువుగారి కాలములో నున్న కోర్టు నాటకకాలకంటే ఉత్తమమైనది కాదు.

నేను పొరబడితిని. నాటకములోని పాత్రలు, సభ్యుల ప్రతికారము దివ్యముగ లేదు పాత్రములను వినిపింతురు. కాని ఆంగ్లకోర్టునందు న్యాయమూర్తి నల్లవాడైనను తెల్లవాడైనను నిష్పక్షపాత మనునదిలేదు. న్యాయము వారియందులేదు.

నేను న్యాయవాదినిగాను. కావున కేసులోని లోపములు నాకు తెలియవు. కాని బుద్ధిని బట్టి యోచింపగా నాకు ఒకటి తెలిసినది. ఇదియంతా మాయనాటక మని తోచినది. ఇట్టిమాయనాటకము నిదివర కెన్నడు చూడలేదు.”

సాక్ష్యము చోద్యముగ నేయున్నది. కుట్ర నేపథ్యముగ రుజువు చేసికో చూడ ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. గవర్న మెంటు న్యాయవాది చివర చెప్పినదాని మీద న్యాయభాగ్యము మక్కరలేదు. వాట్నాల్ల మిచ్చుటకూడ అరణ్యగోదనవంటిదే యని నాకు తోచినది.”

తారతమ్యము

బులందమారునుండి వచ్చిన క్రింది యంత్రమువలన నా భావము వ్యక్త మగును.

“రిక తేదీని ప్రారంభమైన కేసులో మేస్త్రీలుచేసిన పాడుపని మీకు తెలుపవలసియున్నది.

డిస్ట్రీక్టు మేస్త్రీలు డోబసు కోర్టులో 124 ఎ 158 నె క్షను ప్రకారము మహాతమ మహా వీరప్రసాద త్రేగిగారిని విచారించుచుండిరి. హెడ్డుకానివీటిలు మహమ్మదు యారుఖాన్ సాక్ష్యము నిచ్చినప్పుడు ముద్దాయి యిచ్చిన ఉపన్యాసమునందలి వ్రాసికొనిన స్వల్పభాగములను కోర్టువారికి చదివి వినిపించిరి. ఆరలు ఉపన్యాసమునకు ఇంగ్లీషు భాషాంతరీకరణము నకలుగ నుండలేదు. అది అట్లే అగుపడుచున్నదని గవర్న మెంటు పీఠ దు చెప్పెను. కారణ మేమిటో అతడు చెప్ప గాలకు. సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయుదువా యని ముద్దాయిని కోర్టువా రడిగిరి. చేయదలవలేదని ముద్దాయిచెప్పెను. ఇంగ్లీషు భాషాంతరీకరణము ఉపన్యాసమునకు సరియైన నకలు కాదను నిషయమును గవర్న మెంటు పీఠదు అంగీకరించిన అంతమును వ్రాయవలసినదని మూలము కోరెను. మేస్త్రీలు దానిని వ్రాసికో నని “పుచ్చి తెలివినవచ్చును మాటలు ప్రయోచున్నావని” అనెను. ముద్దాయికి దానిమీద ఒప్పునుండి “నేనేమి అట్లు యధిరేక మాట లాడుటలేదు లేదని” బదులు చెప్పెను. దానిమీద బలవంత సింగు అను 50 కానిస్టేబులును పిలిచి ముద్దాయి లెంపలు వాయించుమని ఆజ్ఞాపించెను. కానిస్టేబులు సంతయించి మెడమీద చిన్న దెబ్బ వేసెను. “చెంప పగిలేటట్లు లెంపకాయ వెయ్యమంటేనా” యని మేస్త్రీలు మళ్లీ ఆజ్ఞాపించ గతిలేక ముద్దాయిని లెంపకాయ వేసెను. ముద్దాయి చీనినంతను ఒప్పుకొనెను. ముద్దాయి వాదించుటలేదు.

మేస్త్రీలువచ్చినప్పుడు ముద్దాయి ఒక బెంచీమీద కూర్చుని యున్నాడు. పాపము ఆనవీన స్వేచ్ఛకు నిందుకు చీవాట్లు పెట్టెను. ముద్దాయికి బెంచి ఇచ్చినందుకు కోర్టులో ముద్దాయిచేతి అరదం డములను తీసివేసినందుకును మేస్త్రీలు కోపపడెను.

సరే అరనిమిషమయ్యెను. ముద్దాయి చేతులు కట్టుకొని నిలువబడుటచే మేస్త్రీలు ఆరదండుములు వేయించెను. మేస్త్రీలు కఠినచర్యలన ప్రభాళికి కష్టముగ నుండెను. నాలుగువేల మంది సభ్యులేరి. సయ్యదు నానాను బెర్నీ బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి

సభాధిపత్యము వహించెను. ఉచితమైన తీర్మానములను జరిపిరి. తెలిగ్రాములను పంపిరి. కాని అవి బయటకు పోయినవో లేవో తెలియదు. కావున ఉత్తరములను వ్రాసిరి. పురికలకు వార్తలు పంపిరి.”

ముద్దాయి నిగ్రహమును, ధైర్యమును, కొనియాడుచు తీర్మానించిరి. ముద్దాయి ఒకమాటవైన ఎందుకు ఆశ్చర్యపడు? ఆ మేస్త్రీలు లేన్ను విచారింతుటకు పనికిరాదని ఎందుకు నిరాకరింపడు? మేస్త్రీలు తప్పుచేసినది నిజమే. ఇష్టము లేకపోయిన కానిస్టేబులుకూడా. ముద్దాయి న్యాయతీర్మానము మానము వహించి యుండెనా? ఆలీసోదరుల ధోరణి పారవశముగ లేదా? మన బలిమేనునకు రక్షణగ నుండవలసిన కాలమిది. కోర్టులనైన ప్రజల కెంత భయమున్నదో కడుపులో పెట్టుకొని ఆలీసోదరులు దానిని ధిక్కరించి పారవేసిరి.

కోర్టులో హిందూస్థానీ భాష

డాక్టరుకిచులా ఇంగ్లీషులో మాటలాడనన్నాడు. అడప తడప తప్పు అతడుదేశ భాషలోనే సాక్ష్య మియ్యవలయును. మనముగనుక మార్పుభాషలోనే మాటలాడుట పొరంబించిన చోట్రాన్సులేటరు లవసరముకారు. జడ్జిలు మనభాషను నేర్చుకొని తీరవలయును. లోకములో నెక్కడను జడ్జిలు లేము న్యాయము చేయదలచినవారిభాషను నేర్పియుండురు. ఇక్కడ మాత్ర మట్లు కాదు.

క్షీణతకు కారణము

ఒక విలేఖకు డిట్లు ప్రశ్నించుచున్నాడు:—ప్రజలకు ఆధ్యాత్మికత క్రి యెక్కువగుటచేత, హిందూ రాజ్యములు నశించిపోయినవి నిజమేనా? నాకట్లు తోచుటలేదు. మనకుధర్మ క్రి లేకయే ప్రతిసారి ఒడిపోతిమి. రాజపుత్రులు చీటికిమాటికి లేచులో కలహించుకొని ముప్పు తెచ్చిపెట్టిరి. ధర్మక క్రి అప్పుడు చాలతక్కువ. రావణుడెందుకు ఒడిపోయాడు? రాముడెందుకు గెల్చినాడు? రామునకు ధర్మమున్నది. ధర్మము పొందవుల పక్ష మునందుంటుంటే వారు గెల్చిరి దేవత్యవనగా వేదములు చదువుట కాదు. అది కేవలము వ్యాదయతుద్ధివలన సాధ్యము. భయ మన్నమాట పనికిరాదు. పిరికిపందలకు ధర్మచిత్త ముండదు.

మూల కారణము

ఆవిలేఖకుడే ఇట్లుగుచున్నాడు:—“వైద్యరగతులవారు బీదలను, మూల మాదిగలను, దుర్బలలను హింసించుటచేతనే విదేశప్రభుత్వము సాగుచున్నది.” మూలకారణ మిదే. అది ఒక విధమగు ధర్మచ్యుతి. మన పాదీత్యమునకు తగిన కాస్తీ భగవంతుడు చేసినాడు విదేశీయులను తెచ్చిపెట్టి దానివలన మనదేశ సంపదను క్షీణింపజేసి. మతమును పేట చాలమందిని మనము హిసముగ చూచితిమి. కావున స్వరాజ్యసిద్ధికి అస్పృశత పోవలయునని చెప్పితిని. మనము దాసులుగ పెట్టుకొనినవారికి స్వాతంత్ర్యము ఇయ్యకుండ మనము స్వాతంత్ర్యమునకు వెనగులాడ కూడదు. మనము ముందు అస్పృశతను పోగొట్టుకొని స్వరాజ్య సిద్ధిని పొందవలెను.

స్త్రీలను కూడా

నేనుగుప్తాగారి భార్య ఆంగ్ల నారీమణి. గుప్తాగారిని పట్టుకొనినప్పుడు వారి భార్య చిట్టగాంగులోని బట్టలబజారుకు వెళ్లి ఖాదీనే కొని విదేశవస్త్రములను వినిపించుమని చెప్పెను. ఇది గొప్ప నేరము. ఇట్లు చేయుకూడ దని 144 నెక్షను ప్రకారము హుకుం వచ్చెను. పురుషులసంగతి యెట్లుండినా స్త్రీకి అల్లరి చేయవలె నని యుద్దేశ నున్నట్లు చెప్పలేము. ఇతరులను బెదిరింపవలె నని కూడ యుండదు. ఆమెను చూచినవారు సిగ్గు పడి విదేశీగుడ్డలను కొనియుండరు. కాని మేస్త్రీలు ఉత్తరువు స్వదేశీయుద్యమమును అరికట్టుచున్నది. అందువలన నా కేమి ఆశ్చర్యము లేదు. విదేశవస్త్రుల అమృతమును న్యాపకమును రక్షించుటకును, పరిపాలించుచున్న ప్రభుత్వము, విదేశవస్త్ర బహిష్కారముతో తుదముట్టును.

గౌహతిలోని ఉత్తరువు

చిట్టగాంగులో జరిగినట్లును గౌహతిలోను జరిగెను. విదేశీగుడ్డలను కొనుక్కొనవద్దని ప్రజలకు చెప్పకుం ప్రచారము లను చేసిరి. గౌహతిమునిసిపాలిటిలో నందరికిని వర్తింనును ఆవుత్తరువు.

ఉపశాంతికి మార్గము

అంత అవసరమైనగాని దుకాణములదగ్గరకు వెళ్లకుండ నుండవలెను. ప్రచారకులకు ఆమోతము కట్టుదిట్ట ముండవలెను. కార్య నిర్వాహక సంఘమువారు అట్టి ఉత్తరువులను అతిక్రమింపు మని నిర్ణయించిరి. కావున చిట్టగాంగు గౌహతి ఉత్తరువులను అతిక్రమించి గస్తీతిరిగి ఖయదుకు పోవలయును. బంది ఖానాలు దివ్యహర్ష్యములగును. స్వదేశీయుద్యమమునకు బంది ఖానాలకు పోయినప్పుడని దివ్యహర్ష్యము లగును.

గంధి

రవీంద్రుని యువదేశము.

మో. కా. గాంధీ.

కాంతినికేతన కవీంద్రుడు (రవీంద్రనాథటాగూరు)ప్రస్తుత యుద్యమమును గూర్చి మాడరకారావుత్పాత్రలో నొక గొప్పన్యాసమును వ్రాసెను. అధికారమును, దాస్యవృత్తిని, భయమువలననో ఆశవలననో కారణములవారయకపిచ్చినబడుటను ఆన్యాసముతీవ్రముగ విమర్శించుచున్నది. మనము ఓర్పును విడనాడగూడదనియు, ఎంతటి గొప్పవిషయమునందైనను, గర్వము వహించియుండగూడదనియు ఈన్యాసము ప్రచారకుల కెల్లరకును జ్ఞప్తివహించుచున్నది. మనహేతువాదమునకుగాని, అంతరీకార్యముగాని తృప్తికరముగ లేనివానినెల్ల పారద్రోలవలెనని కవీంద్రుడు వ్రాయుచున్నాడు. మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెనన్న, మనము సత్యము నెప్పుడును విడనాడ గూడదు. తన సం దేశమునంగీకరింప కున్నంతనే ఆగ్రహము జెందునట్టి సంస్కృతకు సంఘమునందు స్థానములేదు. ఈయభిప్రాయములతో నెల్లమ నమేకీభవించవచ్చును. సత్యమును, హేతువాదమును గమనించుచుండవలెననిన నిందులకు భారతీయులందరును కవీంద్రునికికృతజ్ఞులైయుండురు. స్వబుద్ధిని వదలుకొని యితరులబుద్ధి నే యనుసరించినయెడలస్థితి యగవ్యాపకమును. నాయువదేశములను నాకార్యములను దేశము కేవలము మూఢభక్తితో ననుసరించియుండే నని నేనందులకై మిక్కిలి విచారపడుచున్నాను. నిర్దయాత్మకునికొరడా వేటులకు లోబడుటకన్న ప్రేమవలన మూఢముగలోబడుటయే ప్రమాదకరమని నాయభిప్రాయము. మోటువానిబానిసీదుకు విముక్తియుండునుగాని ప్రేమచేజయింపబడినవానికి కలుగదు. దుర్బులులను బలవంతులజేయుటకునప్రేమయావశ్యకము. నమ్మకము లేనివానిని వంచించజేయు ప్రేమయుపద్రవకరము. మంత్రముల భావము తెలియక వాని నేకరువుబెట్టుట పౌరుషహీనముగ నుండును. కాబట్టి రాటపుసందేశమును మూఢభావముతో గ్రహించినవారిని ధైర్యముగ నిరాకరింపవలెనని కవీంద్రు డాహ్వానించుట సముచితముగనున్నది. మనతో నేకీభవింపక భేదాభిప్రాయముల గలిగియున్నవారివై కినుకవహింపకుండులాగున కవీంద్రునిన్యాసము మార్గముజూపుచున్నది. స్వకార్యదురభిమానము, ఓర్వలేమి, మూఢత్వము, జడత్వము, మున్నగువైరులను జేరవీయవలదని కవీంద్రునిన్యాసము ఘంటాపథముగ దెలుపుచున్నది.

మనస్వతంత్రాలోచనల విడనాడ జనదను సిద్ధాంతమునందు నేను కవీశ్వరునితో నేకీభవించినను దేశీయులందరు అంగప్రప్రాయులై యనుసరించుచుండిరని నేనుతలంపను. ఉచితానుచితముల వారయడని నేననేక సారులు తెలిపియుంటిని. అదృష్టవశమున దేశమిప్పటికి రాటుమువలనిప్రయోజనములను గ్రహించియుండే నేని అట్లు దీర్ఘాలోచన పిమ్మటనే గ్రహించెనని నేను కవీంద్రునికి నమ్మకముబలుకుచున్నాను. రాటుమునం దిమిడి యున్న భావములను భారతవిద్యావంతులు ఇప్పుటికైనను గ్రహించిరాయని నాకు సందియముగ నే యున్నది. వైభాగమున నుండెడి మురికినిజూచి లోపలగూడ నిట్లుండునని యతడు పొరవడగూడదు. రాటుము హేతువాదమువలననో లేక అంధభక్తిచలననో ఏలాగున దేశీయులు చేపట్టినదియు కవీంద్రుడు చక్కగ ససాకల్యముగ బరికించుటయ్యుత్తమము.

రాటుమును మత సిద్ధాంతముగ గ్రహించి త్రిప్పువలెనని నేను కోరుచున్నాను. యుద్ధకాలమున కవీశ్వరుడు తనవీరభావ న్యా యవాది తన లా రిపార్టులను, విద్యార్థితన పుస్తకములను కట్టిపెట్టును. యుద్ధము ముగిసినతరువాత కవీశ్వరుడు తన వీరభావ-మరల చేపట్టును. తమలో తాము దెబ్బలాడుకొనుటకు వ్యవధి ప్రజ

అలాగే గలిన పిమ్మట న్యాయవాది తన లాభాన్ని కనుగొనడం మరల
 బయటకు తీయను. ఇట్లు తగులబడుచున్నప్పుడు, లాభివారి
 బయటకు వెళ్లి యిచ్చినట్లుగా భావించుట తీసికొందురు
 నాయకులపాటువారందరూ ఆహారము లేక చనిపోవుచుండ,
 అకలిగానూ వారి కాహారమివ్వకుంటేనేనప్పుడు చేయదగినపని
 భారతదేశము తగులబడుచున్న యింటివలెనున్నది. ఏలనన, భార
 తీయు లనుదినమును అగ్నిదగ్ధులవలె మాడిపోవుచున్నారు. ఆహా
 రపదార్థములను సంపాదించుటకు తగినవృత్తులే వారికి గానిం
 చుటలేదు. కుల్యాలోప్రజలు పనిచేయజాలక చనిపోవుచుండుట
 లేదు. వారికి పనిలేకయే చనిపోవుచున్నారు. పశ్చిమాంధ్రదేశము
 నందు వరుసగా మాడుకటవులు వచ్చినవి. ఇప్పుడు నాలవపర్వ
 యము తలను పిసిది. మననగరములే భారతదేశముగాదు. భారత
 దేశమనగా, అందరి ఏడులక్షలవృత్తి గ్రామాదులు. నగరములు
 గ్రామములపై నాధారపడియుండును. అవియు తరతరములనుండి తమద్రవ్యము
 ను తెచ్చిపెట్టుకొనవు. యూరపు, అమెరికా, జపాను, మున్న
 గు దేశముల గొప్పనర్తకసంఘముల కీ పట్టణవాసులు ముఖ్యము
 గ బ్రోకర్లు, కమిషను ఏజెంట్లు. గత రెండువందల సంవత్సరము
 లనుండి దేశమును వీల్చి పిప్పిచేయు వ్యాపారమునందు ఆవిదేశ
 వర్తకులకు నగరవాసులు తోడ్పడుచుండిరి. భారతదేశమనుదినము
 పేదరాలగుచున్నదని యనుభవమునుబట్టి నేను విశ్వసించుచుంటి
 ని. కాళ్లవద్దను పాదము వద్దను రక్తము ఇంచుమించుగ ప్రవహిం
 చుట యుగినది. ఇక మనము జాగ్రత్తపడకుంటేమా, దేశము
 బాతుక క్రుంగిపోవును.

సోమరులైనవారికిని, పస్తుపడినవారికిని చేతుల నిడుగ
 పనియు, ఆహారసంపాదనమునకు మార్గమును, భగవంతుడు
 కల్పించి చూపిననే ప్రజల యందు తృప్తి నెలకొనును. ప్రతిమనుష్యుడును కష్టపడి తన యాహారమును సంపాదించుకొన
 వలెనని నిర్ణయించెను. పనిచేయకుండ తినుపాద దొంగలనిగూడ
 భగవంతుని యుద్దేశ్యము. భారతదేశములో నూటి కేసుబదిమంది
 సుమారర్థసంతృప్తము దొంగలు. ఇక భారతదేశమొక బ్ర
 హ్మాండమైన చెఱసాలయైనందుల కాశ్చర్యమేముండును? రాట
 మునకుకు తుదాదా లాగుకొనిపోవుచున్నది. అన్నిటికన్నను
 రాటపు సందేశము మహాత్మ్యముగ నున్నది. రాటపుసందేశ
 కము ప్రేమపూరితమై యున్నది. ప్రేమయే స్వరాజ్యము.
 రాటముమీద పరిశ్రమచేసి కాలమును సరిగ వినియోగించిన మన
 ను సరియైనమార్గమున నడచును. పశువులకన్న హీనముగ, జీవ
 చక్రమునలైకొట్టికొలిదిగనున్న ప్రజలస్థితిని మన మాలోచింప
 వలెను. రాటము వారిపాటిటికి సంజీవివలెనున్నది. ఆహారమునకై
 పనిచేయవలసినయంతశక్తికల నాకు లేకుండనే నేల నూలునడకవలె
 నని ప్రశ్నింపవచ్చును. నాయదిగాని యాహారమును భుజించు
 చుంటినిగాన కష్టపడవలెను. నాదేశీయులు సంపాదించిన ద్రవ్య
 ముపై నేను జీవించుచుంటిని. ఇదియే సమాధానములు. మనజేబు
 లలో బడు ప్రతిరాగిదమ్మిడిని గూర్చి యాలాగుననే తర్కింప
 మొదలిడిన, నాపేతువాద మెల్లరకును బోధపడగలదు. తమ
 సోమరితనమును బోగొట్టుకొని చక్కగ పనిచేసినగాని స్వరాజ్య
 మను పదమునకే యర్థములేదు. ఈస్వరాజ్యము అతిశీఘ్రముగ
 సాధ్యమగును. అదియు రాటముల పునరద్ధారణవలననే ముఖ్య
 ముగ సాధ్యమగును.

అభివృద్ధి, స్వయంనిర్ణయము, స్వాతంత్ర్యము నాకు గావ
 లయును. కాయకష్టమువలన నపకీర్తి గలుగదను సిద్ధాంతమును
 రాటము స్పష్టికరించుచున్నది. రాటమును పోగొట్టుకొనుటచే
 మనయెడను క్యాంకోశమును పోగొట్టుకొంటిమి. ఆందుచే మన
 తుల్యకోశము హెచ్చుచున్నది. రాటమును పునర్నిర్మించిన ఈ
 దిక్కుమాలినవ్యాధిని మనమరికట్టగలము. అన్నిప్రదేశములందును
 మానవు లెల్లరును చేయవలసిన కార్యములు కొన్ని యుండును.
 భారతదేశమున చివరకయినస్థాంతరమున నైనను అందరును రాట
 మును త్రిప్పువలెను. అధికసంఖ్యాకు లెల్లకాలములయందును త్రిప్పు
 చుండవలెను.

విదేశవస్త్రములపైని మన వ్యామోహము రాటమున
 కుండిన గౌరవస్థానమును తొలగించెను. కాబట్టి విదేశవస్త్రము
 లను ధరించుట మహాపాతకమని నేను తలచుచున్నాను. అధిక
 నీతిశాస్త్రముల మధ్యగల తారతమ్యమును గమనించనను విషయ
 మును నే నంగీకరించుచున్నాను. కృత్తులను, జాతిని, అవి నీతి
 పాల్సేయు నార్థికనూత్రములు పాపభూయిష్టములు. ఒకదేశ
 మును మరియొక దేశము పిడించుకొని తినులాగున ననకాశమిచ్చు
 శార్థికనూత్రములు పాపపూరితములు. నాయుగురుపాకుగున సం
 దెడు ధాన్యపునర్తకుల పక్షువులకు కొనుగోలు లేక వారుబాధ
 పడుచుండ అమెరికను గోధుమలను నేను కొనుట పాపకార్యము.
 పరిసరములయందుండి నేతగాండ్రబట్టలను కొని ధరించినవారి
 కౌహారము దొంగతనని తెలిసియుండియు, రీజెంటువీధినుండి బట్ట

లను తెప్పించుకొని యుండిన, నేను తప్పుచేసినవాడ నగుదును.
 నాపాపము నాకండ్లకు కట్టినపుడు ఆ విదేశపు బట్టలను నిప్పు
 టించి నాయుగురు పొరుగువారు వడకిన, నేనెవని, బట్టలను ధరించి
 సంస్కారము గావించుకొనవలసి యుండును. వీరు ఆవృత్తి
 వదులకొని యిప్పుడు తాత్కాలికముతో రాటమువద్ద పనిచేయుట
 కొడబడనివో నేనే స్వయముగ నద్దానిని త్రిప్పి ప్రజానరంజక
 ముగ నుండులాగున జేయవలెను.

నేను కవీంద్రునితో అగ్ని సంస్కారము గావించుటని కోరి
 యుండిన బట్టలతనివిగ నే యుండవలెను. అతనివిగ నే యున్నవి.
 అవి వీధివారివిగనుండినవో, వారివారివి ఆత డిచ్చివేసియుం
 డును. నావిదేశపు బట్టలను హోమము జేయుటయన నాయన
 మానమును హోమము చేయుటయే యగును. దిగుబరులకు చేతి
 నిండ వారి యిష్టప్రకారముపని కల్పింపక వారి కక్కటలేని బట్టల
 నొసగి వారి నవమానించుట నాయుద్దేశ్యము గాదు. వారి పోష
 కుడుగ నుండునట్టి బాపమును నేను తలపై పెట్టుకొనను. కాని
 వారి దార్శిద్యమునకు నేను కొంత తోడ్పడితిని నని తెలిసికొనిన
 పిమ్మట, నాబట్టలను, నాయుచ్చిష్టాన్నమును వారిపాల్సేయక
 గౌరవప్రదముగ జీవనము జేసికొను పనియందు నేను వారికి
 తోడ్పడుదును.

నిరాకరణము, స్వదేశీ కేవల మీదేశమునకు మాత్రమే యన్య
 యందు సిద్ధాంతములు గావు. నిరాకరణము అహింస స్వదేశీ
 యను నీమాడు నూత్రములతో గూడిన సందేశము ప్రపంచమున
 కంకిటికిని వర్తించును. కాని నమ్రతవలన ప్రారంభమున నే నిట్లు
 బలకుట కీయకొనవలెనని. సందేశము తలనూపిన ప్రదేశమునందే
 ఫలప్రదము గాకపోయిన సందేశము వ్యర్థమగును. ప్రస్తుతము మన
 దేశము, అహింస దార్శిద్యము స్థైర్యములకు నిలయపై యుండుటచే
 యితా దేశములతో తూగలేకున్నది. ప్రపంచమునకు బంపవలసి
 నది, మనపురాతన శాస్త్రములనా అట్లయిన, వానికి కొడువలేదు.
 అమిత నేక ముద్రణములైనవి. శాస్త్రము లెవరి యధీనములో
 నున్నవో, వారే యనుష్ఠింపవలెనని, ఇతరులు వాని ముఖమైన
 జాతురా? ఇతరుల కొసగుటకు పూర్వము మనకే యనుష్ఠాన
 మునం దుండవలెను. మనము ఆంగ్లంలోను, పాశ్చాత్యుల
 తోను సహాయనిరాకరణ మవలంబించుట లేదు. ఆంగ్లము
 స్థాపించిన విధానముతోను దుర్బలలను పిడించుచున్న నవనా
 గరకతతోను, దానివలన గలుగు తృష్ణతోను మనము నిరాకరణ
 మవలంబించుచుంటిమి. కావున మననిరాకరణము మనదృష్టిని
 యంతర్ముఖము జేయుచున్నది. ఆంగ్ల రాజ్యాంగ వేర్తలతో,
 వారి మరతులప్రకారము సాయపడుటకు వీలులేదని మనమిప్పు
 డు నిరాకరించుచుంటిమి. 'మామరతులప్రకారము మీరు వచ్చి
 మాకు తోడ్పడుడు. మాకు, మీకు, ప్రపంచమునకు అందిరకును
 జేయముగ నుండును' అని మనము బలకుచుంటిమి. మనస్థానము
 నుండి మనను చలించజేయువారు లేరు. నీటిలో మునిగి కొట్టుక
 లాచుచున్నవా డితరులపాపములు గాపాడజాలడు. ఇతరులను
 గాపాడుటకు పూర్వము, మొట్టమొదట మన ప్రాణములను
 మనము సంరక్షించుకొనవలెను. భారతజాతీయత స్వార్థముతో
 ను, క్రూర్యముతోను, విధ్వంసముతోను, గూడినదిగాదు. అది
 ఆహింస్యమును, మరవిశ్వాసమును, పశ్చాత్తాపబుద్ధిని ప్రసాదించు
 ను. ప్రపంచముకొఱకు ప్రాణము నర్పించుటకు పూర్వము
 భారత మాతృసంరక్షణము గావించుకొనవలెను. మార్గాలము
 వాతబడి తంటాలుపడు మాషికములు తమ స్వాధ్యత్యాగమును
 గూర్చి యాత్మస్తుతి చేసికొనినమాత్రమున నట్టి విధిలేనిస్వార్థ
 త్యాగమునకు విలువయుండునా?

భావికాలమునందు ఆతడు దృష్టి సారించియుండుట కవి
 సహాప్రకృతి కనుగుణముగ నే యున్నది. మనలనుగూడ నట్లే
 యుండుడని ఆతడు కోరును. ఉపాకాలమునందు గగనభాగ
 మున కెగయు విహంగములు వైచిత్ర్యావగీతముల బాడుచు
 మృదులతలముల నొసరించు విచిత్రదృశ్యమును తదభినందన
 కౌతుకాలాయ త్రువుగు మనదృష్టికి కవీంద్రుడు గోచరింపజేసె
 ను. ఈపక్షిగణము అదినమునకు వలయు నానావారపదార్థముల
 ను సేకరించుకొని వెనుకటిరాత్రి చెందిన విశ్రాంతివలన నూతన
 రక్తపూర్ణములై రెక్కలను చక్కగా నిలపగలిగి ఆకాశ
 మున కెగురును. కాని రెక్కల నల్లలనాడించుటకైన, మన
 మెంతప్రాంతానూహించినను, బలహీనతచే నశక్తములగు పక్షుల
 నెన్నిటికో సంతాపముతో నేను చూచుట తటస్థించినది. భరత
 ఖండగగనాచ్ఛాదనమున వసించు మానవదీక్షగణము రాత్రి విశ్ర
 మించుటయను నటన మొనరించునప్పటికంటే మరల కయ్యార
 లమును వీధునప్పటికి మరింత దుర్బలమై కనబడును. లక్షలకొలిది
 మానవులకు నిరంతరజాగరణమో లేక నిరంతరసమోహనమో
 యుండును, ఈయవస్థయందలి కష్టమిట్టిదని వివరించుట యసంభ
 వము. అదికేవలము అనుభవకైక లేద్యువుగు నవస్థ. ఇట్టి యవస్థకు

పాలైవగోగులకు కవీంద్రుడు కవచేబుద్ధిని గీతపఠనమువలన నెట్టియ
 భోషణమనుగూడ గలిగింప సాధ్యముగాదయ్యెను. తుదార్థ
 లగు లక్షలకొలిది ప్రజలు దార్శిద్యమును నావారగీతము నర్థింతురు.
 దానిని మన మెనగుట దుస్సాధ్యము. వారు దాని నార్థింప
 వలెను. కాయకష్టపడనగాని వారు దాని నార్థింపలేరు.

నియతం కురు కర్మత్వం కర్మభ్యామోహాకర్మణః॥
 * * *
 యజ్ఞాధాత్వకర్మణోన్మత్త లోకోయం కర్మబంధనః॥
 తదర్థం కర్మ కాంతేయ ముక్తసంగః సమాచర॥
 సహ యజ్ఞాః ప్రజాః సృష్ట్య పురోవాచప్రజాపతిః॥
 ఆ నేన ప్రసవివ్యస్థ మేమవోస్త్విష్ట కామధుక్॥
 దేవాక భావయతా నేన తేదేవా భావయంతు నః॥
 పరస్పరం భావయంతః క్రేయః పరమ వాప్స్యజ॥
 ఇష్టాక భోగాన్నివోదేవా దాస్యంతే యజ్ఞభావితాః॥
 తైర్దత్తాన ప్రదామ్యేభ్యోయోభుంక్తే నేనయేవసః॥
 యజ్ఞభిక్షాశివః సంతో ముచ్యంతే సర్వకల్పిషే॥
 భుంజతేతే త్యక్తుంపాపాప్రాపం చరత్యాత్మకానశాత్॥
 అన్నాద్భవన్తి భూతాని పశ్యన్యాదన్న సంభవ॥
 యజ్ఞాద్భవతి పశ్యన్యో యజ్ఞః కర్మసముద్భవః॥
 కర్మబ్రహ్మాద్భవం విధి బ్రహ్మత్వరసముద్భవం॥
 తస్మాత్సర్వకథం బ్రహ్మ నిత్యం యజ్ఞేప్రతిష్ఠితమ్॥
 ఏకంప్రపత్రితం చక్రం నానువర్తయతి హయః॥
 అర్జునాయ రిన్ధియా రామో మోక్షం పార్థ సజీవతి॥
 గీత. అధ్యాయ 3.

ఆధునిక భారత సంస్కారమునకు రాట మనివార్త మని
 వైశ్ణవములు తెలుపుచున్నవి. పురుషకారమునకు భగవంతుడు
 తోడ్పడును.

మెండ్రాల శేషగిరిరావుగారిని పట్టుకొనుట
 కర్నూలులో మెండ్రాల శేషగిరిరావుగారు 16, 17 తేదీ
 లను ఉపన్యాసములనిచ్చిరి. ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి వివరముగా మన
 న్మునకు బాగుగాపట్టునట్లుచెప్పిరి. విదేశీబట్టలనుబ్రతుండ చేయు
 టకు నిశ్చయముగ పనిచేయవలెననిరి. నేడు (18వ తేదీ) మధ్యా
 హ్నము 12 గంటలకు గుబుయినప్పేర్వరు వ్రాతమాలకమగు
 నోటిసులేకుండనే శేషగిరిరావుగారిని పట్టుకొనెను. 108 వ
 తక్షనుప్రకారము పట్టుకొంటినిని చెప్పెను.

కరాచీవేవులో కొంతమంది మైనికోద్యోగియులు మొన్న
 ఆదివారమునాడు ఈతగొట్టుచుండిరి. తెప్పి నెంట్లు కర్నూలు. ఎ.
 పి. బ్లాక్ ఫుడ్ అనునతడు దైర్యముతప్పి సముద్రములో మృతి
 కొందెను.

వాతావరణస్థితి

1921 నాం ఆక్టోబరు నెల 18-వ తేదీ మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేలిక గాలి ఆర్ద్రత	తేలిక గాలి ఆర్ద్రత	తేలిక గాలి ఆర్ద్రత	తేలిక గాలి ఆర్ద్రత	తేలిక గాలి ఆర్ద్రత
	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	87.5	75.8	...	39.67	36.85
విశాఖపట్టణము	86.8	76.9	...	29.83	28.78
రాకెనాది	86.6	75.9	...	26.85	27.72
బందరు	88.3	75.7	...	49.68	29.40
మంటూరు	91.4	74.5	...	18.54	27.72
నెల్లూరు	89.6	75.1	...	26.32	16.66
మద్రాసు	8.80	78.2	0.64	8.80	22.67
హైదరాబాదు	86.8	66.0	...	24.96	28.33
ఆనంతపురము	95.1	67.6	...	28.40	20.48
చిత్తూరు	90.8	69.7	...	28.08	16.19
కర్నూలు	92.0	71.5	...	16.38	28.17
కడప	91.5	71.8	...	33.63	24.03
తెంగునూరు	82.6	59.8	...	30.49	29.88
కోయంబత్తూరు	88.0	70.8	...	11.01	13.27
నెల్లూరు	88.2	70.2	...	16.58	18.24
నీలము	89.0	70.0	...	41.22	31.85

ఎస్. ఆర్. య. సావూరు.
 వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

చీరాల ప్రాసిక్యూషనులు

బాపట్ల సబ్ మ్యాజిస్ట్రేటు శిక్షలు. ఫిరుల ఫిర్యాదు

13 వ తేది వాయిదాకు చీరాల శేషయ్యగారి కేసు పిలువగా ఆయన సోదరుడు భద్రయ్య గారు యాయుధపన్ను తాను కట్టవలసినదని తన్ను ముద్దాయిగా జేర్చవలసినదని జైలుకు వెళ్ళుటకు సిద్ధముగా వున్నామని చెప్పిరి. అంతట మ్యాజిస్ట్రేటువారు మ్యూనిసిపాలిటీవారిని వాస్తవముగా యెవరు దీనికి బాధ్యులు అని అడుగగా బుక్కులు పూర్తిగా తీసుకొని రాలేదని చెప్పినకారణంవల్ల 20 వ తేది వాయిదా వేసినారు.

పూటుకూరి రామయ్యకుమార్త వెంకటేశ్వర్లు గారిని మ్యాజిస్ట్రేటుగారు మ్యూనిసిపాలిటీపై మీరు దురుద్దేశముతో చెల్లించనందున మిమ్ము ప్రాసిక్యూషన్ చేసినారు మీరు నైసేరముకు యేమిజవాబు చెప్పతానని అడుగగా మ్యూనిసిపాలిటీ అగ్రా సాక్షిగవ్వపరిపాలన అయియున్నది ప్రజలయొక్క అభీప్రాయము వ్యతిరేకముగా మ్యూనిసిపాలిటీ గవర్న మెంటువారు పెట్టదలచినపుడు ప్రజలు తమ అభీప్రాయము అట్టి వచీరాలమాలకముగా తెలియపర్చుకున్నప్పటికి మ్యూనిసిపాలిటీ తీసివేయనికారణమువల్ల సభ్యులు అసమ్మతమును తెలియపరచు తమ పదవులకు రాజీనామాలు యివ్వగ అప్పటికి గవర్న మెంటువారు ప్రజలకష్టములను గ్రహించక వారిని తగించి నిరంకుశ శాసనముగా చెలాయించగలందులకు ఒక జేతనాధికారిని వేసియున్నారు. అంతట ప్రజలందరు సమాజేశమై యెన్నికవ్వవ్వములు గలిగినను జైలులో పెట్టినను మ్యూనిసిపాలిటీకి యేవిధమైనసామ్యు చెల్లించగూడదని గ్రామము ఖాళిచేసి వెళ్ళవలసినదని తీర్మానించుకొన్న కారణంవల్ల నేను పన్ను కట్టను అనే మొదలయిన సంగతులతో పేట మెంటు యిచ్చినారు. యా కేసు తిరిగి 17 వ తేది వాయిదా వేసినారు.

నూనె పానకాలిగారి కేసు తీసిమ్యా కేసులు వాయిదా వేసినారు.

14 వ తేది వాయిదా కేసులు సాయంత్రం 5 గంటలయి నప్పటికి పిల్చియుండలేదు. మ్యాజిస్ట్రేటువారు అనవసరముగా వాయిదాలు వేస్తూ ప్రజలకు యెక్కువకష్టములు కలిగించుతూ వున్న కారణంవల్ల జైల్లో కలెక్టరుగారు బాపట్లకు కాంటావుండగా వారివద్దకు యా కేసులలో ముద్దాయిలు వచీరాల వెల్లి, మేము మ్యూనిసిపాలిటీకి యేవిధమయిన సామ్యు చెల్లించగూడదని జైలుకు వెళ్ళవలసిట్లు నిశ్చయించుకొన్నామని అదే ప్రకారం మాజిస్ట్రేటుగారు మేము చెప్పెడు క్రాసుగాని డిఫెన్సుగాని లేదని చెప్పినప్పటికి అనవసరముగా వాయిదాలు వేసి కష్ట పెట్టుతున్నారని యికమీరే యాలాజరిగించేయెడల సమయము వచ్చితి కి రాకుండునట్లు తీర్మానించుకొంటామని చెప్పగా కలెక్టరు గారు తాను కనుకొంటానని చెప్పినారు.

కలెక్టరుగారితో చెప్పకుంటావున్న సంగతి మాజిస్ట్రేటు తెలిసి ముద్దాయిలను కేసులు వేయించినారు. లైసెన్సు పొందకుండా యిల్లుకట్టిన గుడిపూడి లక్ష్మయ్యగారికి రు 200 లు జరిమానా వేసినానని జరిమానా చెల్లించనయెడల ఆరువారములు శిక్ష అని తీర్పు చెప్పి లక్ష్మయ్యగారితో మ్యాజిస్ట్రేటుగారు యెందుకు కష్టపడుతావు వాయిదాయస్తాను సామ్యుకట్టవలసి నదిగా చెప్పగా సామ్యుకట్టను జైలులోనికి వెళ్ళుతాను అని చెప్పి జైలులోనికి వెళ్లి నాడు. జూలగంటి వెంకటసుబ్బారావు, గ్రంధిరాజుగార్ల కేసులు పిలిచినారు. పూటుకూరి వెంకటేశ్వర్లు గారిని అడిగినట్లే పిలిచినాడా అడిగిరి. నేరము మేము చేయలేదు. ప్రత్యేకపేట మెంటు దాఖలుచేసుకుంటామని చెప్పిరి.

15 వ తేది వాయిదా వేసినారు పూచీకత్తు ఇవ్వవలసినదా చెప్పినారు. పూచీకత్తులిచ్చుటకు మా అంశరాత్మ బిప్పటలేదు గనుక ఇవ్వమని చెప్పిరి. ఇవ్వకపోతే రిమేండులో జైలులో వుండవలసి వస్తుందని చెప్పినారు. అలాగే వుండగామని చెప్పిరి. అంతట సుబ్బారావుగారు తనకుదగ్గ అని దానివుపకమనార్గం కిక్కిరింపలేదు కావలసి వున్నదని యిప్పుడు తనవద్ద రెండు వున్నవని ఇవి తీసుక వెళ్ళుటకు ముందు యింకా కావలసినప్పుడు తెప్పించుకొనుటకును పరిమింక యివ్వవలసిదిగా కోరగా మేజిస్ట్రేటు గారు యింతకన్న మెందుకు పూచియివ్వవలసినదని చెప్పినారు. పూచీ ఇవ్వడము నామనస్సుకు న్యాయమని తోచలేదుగాన నేను ఇవ్వనన్నాడు. మ్యాజిస్ట్రేటుగారు నామనస్సుకు న్యాయమని తోస్తుంది నేను చెప్పెడున్నాను ఇవ్వమన్నాడు. నామనస్సుకు తోచినట్లు అనడము భగ్నంగాని యితరు చెప్పినట్లునడుచుకొనుటకు నామనసొప్పదని చెప్పినారు. అంతట మ్యాజిస్ట్రేటుగారు

మీరు తప్పుక వాయిదాకు వచ్చెదరా అని అడిగిరి. పరునున్ను లేకున్ను వాయిదా తెలిసిన మాత్రమునే హాజరు కావలెనని మా అభిప్రాయమని చెప్పిరి. 15 వ తేది వాయిదాకు రమ్మనిరి. తర్వాతరాత్రి 8 గంటలకు గుడిపూడి లక్ష్మయ్యగారు వున్న జైలువద్దకు మ్యాజిస్ట్రేటుగారు వెల్లి నీకు వాయిదా యిస్తాను వెళ్ళవని చెప్పిరి. అందుకు ఆయన సమ్మతింపక పోయినను బలవంతముగా 21 వ తేది వాయిదాయచ్చి ఆ వాయిదాకు రమ్మని, పంపివేసినారు.

15 వ తేది వాయిదా కేసులలో పూటుకూరి కోటయ్య కుమారుడు వెంకటేశ్వర్లుగారి కేసు విచారణచేసిరి. ఆయన పన్ను కట్టవని సాక్షులను క్రాసుచేయుటలేదని డిఫెన్సు పెట్టుటలేదని చెప్పిరి. జూలగంటి వెంకటసుబ్బారావు గ్రంధిరాజుగారు, పూటుకూరి రామయ్యకుమారుడు వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పిన సంగతులు చెప్పి సహాయనిరాకరణమే కరణ్యమని నిశ్చయించుకొన్న కారణమువల్ల పన్నులు కట్టము, క్రాసుచేయుము, డిఫెన్సు పెట్టుమనే మొదలయిన సంగతులతో పేట మెంటు దాఖలు చేసిరి. సాయంత్రం 5 గంటలకు యామాడు కేసులు తీర్పు చెప్పెదరుని తెలిపిచ్చిరి.

యాముగూరు సాయంత్రం 4 గంటలకే రెండవసారి భోజనముచేసి తాంబూలుములు వేసుకొని మూటలు చెంబులు తీసుకొని మహాసంతోషముతో శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమునకు వెళ్ళుటకు సిద్ధముగా కోర్టువద్దకు వెల్లి కూర్చునివుండిరి. కొంతసేపటికి మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలపిలిచి పూటుకూరి కోటయ్య కుమారుడు వెంకటేశ్వర్లుగారికి రు 200 లు జరిమానా, జరిమానా కట్టినయెడల రెండు మాసములు విడిఖయము శిక్ష అని చెప్పిరి. సుబ్బారావు రాజుగార్లకు చెరి రు 20 లు జరిమానా, కట్టని యెడల ఆరువారములు విడి ఖయము అని తీర్పు చెప్పి మీరు వృథాగా యెందుకు క్రమపడెదరు, వారంరోజులు వాయిదా యిస్తాను ఆలోచించి సామ్యుకట్టవలసినదిగా చెప్పినారు. యెంత మాత్రం సామ్యుకట్టము, జైలుకు వెళ్ళుతామని చెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు వెంకటేశ్వర్లు కేసులను కుర్రవాడు అతనికి చెప్పి పన్ను కట్టిచాలసినదిగా చెప్పిరి. వెంకటేశ్వర్లుగారు రేపు నేనుగూడా వెళ్ళుతున్నాను తోడు వుంటానని చెప్పిరి.

తర్వాత పూటుకూరి రామయ్యకుమార్త వెంకటేశ్వర్లు గారితో మేజిస్ట్రేటుగారు పూటుకూరి కోటయ్యకుమార్త వెంకటేశ్వర్లు కేసులను కుర్రవాడు అతనికి చెప్పి పన్ను కట్టిచాలసినదిగా చెప్పిరి. వెంకటేశ్వర్లుగారు రేపు నేనుగూడా వెళ్ళుతున్నాను తోడు వుంటానని చెప్పిరి.

తర్వాత ఘమారు 8 గంటలకు మ్యాజిస్ట్రేటుగారు జైలు వద్దకు వెల్లి మీకు పదిరోజులు వాయిదా యిస్తాను ఆలోచించుకొని సామ్యు కట్టవలసినదిగా చెప్పిరి. అందుకు సుబ్బారావుగారు 10 రోజులు ఆరువారములలో మినహాయించుకుంటే వెళ్ళుతామన్నారు. రాజుగారు మీరే మాకు దారిచూపించినారు ముందు ఇకకంటాకున్న ల్యాండు రివిన్యూగూడా చెల్లించము. కాకుంటే యిదే జైలుగదా అన్నాడు. వెంకటేశ్వర్లు గారిని మాత్రం వాయిదాయచ్చి వదిలిపెట్టినారు. వైకమాత్రం కట్టన్నాడు. ఆలోచించుకో అని చెప్పినారు. ప్రభుత్వమువారి యొక్క చర్యలు యీ ప్రకారముగా వున్నవి. చీరాల పేరాల ప్రజలు భగవంతుని నమ్ముకొనివున్నారు.

డి ౧౬-౧౦-౨౧ } చీరాల రంగయ్య.

మదనపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో
P.R. P.L. పశ్చిమపు శెట్టియార్ యాదారాజుగార్ల కేసున పొందిన O. S. 5/1921 డిక్రీ ఆమోదము చేసి నోటిసు వాయిదా 21-10-1921.
A. Krishnaswami Aiyar, Pleader.

మదనపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో
P.R. P.L. పశ్చిమపు శెట్టియార్ V. G. మాణిక్య మొదలియారు పయిన దాఖలు చేసిన రు 885 లకు ప్రాసోటు బాపట్ల O. S. 516/1921 నెంబరు వాయిదా 5-11-1921.
A. Krishnaswami Aiyar, Pleader.

సాక్షిగవ్వపరిపాలన.

మద్రాసు ప్రొక్కోర్టుకు, జస్టిసు నేపీయరు, జస్టిసు సదాశివయ్యగారల స్థానే యం. డి. దేవదాసుగారును, ముత్తా వెంకటసుబ్బారావుగారును జడ్జిలుగా నియమింపబడిరి.

ఈ రాజధానిలో ప్రొక్కోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిన క్రైస్తవులలో దేవదాసుగారు ప్రథములు వీరు మద్రాసు ప్రొక్కోర్టు అడ్వోకేటుగా వచ్చుటకు పూర్వము తిరునల్వేలిజిల్లా పాలకోటలో వకేలు గానుండిరి. అంతట నాజిల్లాలో న్యాయవాదిగా మిగుల పేర్గాంచిరి. ఇంగ్లాండుకు వెళ్లి వచ్చిన పిదప మద్రాసు ప్రొక్కోర్టులో వకేలు పనిచేసిరి. ఇంతట అడ్వోకేటులలో ఎగ్జిస్టెన్షియము వహించిరి. తమ జాత్యభివృద్ధికై మిగుల పాలుబుడిరి. కాసనపల్లిలో యిండియను క్రైస్టియనుల ప్రతినిధిగ నియమింపబడిరి. వీరిని ప్రొక్కోర్టు జడ్జిగ నియమించినందువలన వారిజాతికిని భారత జాతికంతకు సంతృప్తిగ పనిచేయుగలరు.

ముత్తా వెంకటసుబ్బారావుగారు ప్రొక్కోర్టు బరిజిలు సైదులో న్యాయవాదికృత్తి నభ్యసించుచుండిరి. వెంకటసుబ్బారావుగారు సురాధా కృష్ణయ్యగారును, బిరిజినలు సైదులో కొన్ని వత్సరములనుండి య మోఘముగ పనిచేయుచుండిరి. వీరు 1903 వ సంవత్సరములో ప్రొక్కోర్టు వకేలుగ దీసికొనబడిరి. జస్టిసు. సి. వి. కుమారస్వామి గాత్రుగారి వద్ద ఆప్రెంటిసు చేసిరి. వీరు తమ వైశ్యసంఘమును వృద్ధిచేయుటయం దాసక్తిగలవారు. వీరు గతవత్సరము కాసనపల్లి యెన్నికల సందర్భమున గలిగిన తగాదాల దీర్చుటకు జస్టిసుకూటును బ్రాటరుగారితో నొకకమిషనుగ నియమింపబడిరి. వీరికి 42 సంవత్సరముల వయస్సు. ఇంకను చాలవత్సరములు జడ్జిగా నుండగలరు.

యునరాజాగమనము - గుడార మమర్చుటలో పోటీపరిక్ష.

(ప్రచురణ సంఘము)
యనరాజుగారి యాగమన సందర్భమున ఢిల్లీలో గుడార మమర్చుటలో పోటీపరీక్షలు. ఇందు ఇయమొందిన వారికి ధారానగరాధీశులచే నియమింపబడిన బంగారు పాత్ర బహుమతి చేయబడును. పోలో ఆటలుగూడ జరిగినను.

పోటీదారులు ప్రథమమున తమరాష్ట్రములలో పోటీ చేయవలెను. అందు తీర్పులైనవారు ఢిల్లీలో పోటీచేయవలెను.

ఇందు పోటీను, మిలిటరీ పనులలోని వారును. సామాన్య ప్రజలగుగూడ పోటీ చేయవచ్చును. పోలోపోటీలు 1922 ఫిబ్రవరి 15, 17, 20 తేదీలలో జరుగును.

కార్మికుల అశాంతి.

తెజ్జూరు, అక్టోబరు 17:— దేంభేయ తేయాకుతోటల కూలివారకు నుమారు 1000 మంది తమ తోటలను వదలుకొని పురమున కరుదెంచి నారు. వారందరు నావలరేపు వద్ద చేరి యున్నారు. డిప్యూటీ కమిషనరు తోటకు వెల్లి వారికి పిఠోపదేశము చేయ యత్నించగా, తోట అధికారి యని దురభిప్రాయపడి, వారలని ఉపదేశమును వినలేదు. నిన్న సాయంత్రము కూలిలందరు కోర్టు ఆవరణములో గుంపుగూడిరి. డిప్యూటీ కమిషనరు వారి బాధల నన్నిటిని వ్రాసికొనెను. బత్తెము చాలదు. పొట్టనిండ కూడులేదు గాన మేము తిరిగి తోటలకు వెళ్ళమని వారు మొరపెట్టుకొనిరి. అల్లరులను కలుగజేసిన 50 మందికార్మికులు నిన్న ఆరెన్జుచేయబడి, కేసు విచారణకు కోర్టుకు బంపబడిరి.

నిన్న రాత్రి లోక్రసరిహద్దులనుండి 112 మంది గూర్ఖాలసైనికులు ప్రత్యేకరైలులో నివృత్తికి చేరిరి. గౌరవోపట్టణము నుండి దివిజనలుకమినవరుగారు ఈదినము ఇచ్చటికి వచ్చెను.

రాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహకసభలో లామెంబరు ఆగు గౌ. డాక్టరు. టెజ్జూరువారు సభపూర్వము 20 వ తేదీని సిద్ధులో బయలుదేరి, లక్ష్నోపట్టణములకు వెల్లి, నవంబరు-మొదటితేది నాటికి ఢిల్లీనగరము చేరుదురు.

రాజప్రతినిధి కాశ్మీరమునకు వెళ్ళుట.

ప్రీతగరము, అక్టోబరు 17:— రాజప్రతినిధి ఇచ్చటికి వచ్చిన తరువాత వాతావరణస్థితి అంత సంతృప్తికరముగ లేదు. అది వారమునాడు రాజప్రతినిధి మహారాజుగారింటికి వెళ్ళుట: మహారాజుగారు రీడింగుప్రభువుగారి విడిదికి వెళ్ళుట జరిగెను. రాజప్రతినిధి ప్రతాప్ కళ్యాణులవెల్లి, విద్యార్థులకు బహుమతులను పంచిపెట్టుచు నుపన్యసించెను.

తెక్కలి

ఇచ్చట "గాంధీ జాతీయోత్సవ పాఠశాల" అను పేరున నొక జాతీయపాఠశాల జనవరిమాసములో స్థాపించబడినది. ఇప్పుడు యీ పాఠశాలలో 40 మంది బాలురును, 4 గురు ఉపాధ్యాయులును పనిచేయుచున్నారు. పాఠశాలలో 10 రాట్నములు స్వతః పనిచేయుచున్నవి. ఇందులో కన్నురి నేరిపరిశ్రమలుకూడా స్థాపించబడినవి. కుప్రవాళు 60 నెంబరు నూలువరకు వడుక గలరు. ఈ గ్రామంలో పట్టుకాలివారు 40 యిండ్లవరకు నున్నవి. కాని యీ యుద్ధమును రాకమునపు ఎవరూ రాట్నములమీద పనిచేయడములేదు. ము|| చెరకువాడ వెంకట సరసింహం పంతులుగారు 8 లేదీ బండిలో పట్టాకిమిడి నుండి యిచ్చటకు దయచేసిరి. సాయంత్రము 4 గంటలకు వారు గంభీరపన్యాసము నిచ్చిరి. ఆ మరుసటిదినమున జాతీయపాఠశాలలో యీ గ్రామములోనుండు పట్టుకాలిందరు సమావేశమయిరి. ఈ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు ము|| పల్లాప్రగడ సత్యనారాయణమూర్తిగారు వారు చేయవలసినదని గురించి యూ, వారి సోదరులగు పొందూరు పట్టుకాలిలవేసిన తంత్రములను చెప్పిరి. ఈ సమావేశమునకు పూర్వమే పట్టుకాలిల గృహములలో 15 రాట్నములవరకు పనిచేయుచున్నవి. ఈ సమావేశములో యీ దిగువ ను దహరించిన తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

- (1) ప్రతి పట్టుకాలిగృహముందును ఒక్కొక్క రాట్నము మీద ప్రతిదినము పనిచేయవలసినదని
  - (2) ఆ లాగు పనిచేయని యెవల రూపాయి జుల్కానా వసూలు చేయవలసినదని
  - (3) ప్రతివాడును ఖద్దరుబట్టనే యుపయోగించ వలసినదని
  - (4) పనిచేయుచున్న రెండు పట్టుకాలి మగములలో ప్రస్తుతము నేతలలోనున్న సీమనూలు తప్ప మరి సీమనూలు సేయగూడదనియు పట్టుకాలి నూలు నే సేయవలెననియు తీర్మానింపబడినవి.
- గ్రామంలో క్రొత్తగా 30 రాట్నములవరకు పెట్టబడినవి. సాధ్యమయినంతవరకు ప్రతివారును ఖద్దరు యుపయోగిస్తూయన్నారు.

మండపాక

శ్రీయుతులు ములుపట్ల సుబ్బారాయుడు అడవి బాపి రాజుగారులు మృగాదుమునకు విచ్చేసి యీ నెల రెండవలేదీ స్కూల్ సభచేసిరి. వీరు తమసహజవాదాటితో దేశప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి గంభీరపన్యాసముల గావించ నందరు పంచాయతీకోర్టును స్థాపించుటకును, విదేశవస్త్రదహనము చేయుటకును తీర్మానించిరి. మరునాడుదయముమొదలు సాయంత్రమునకు దేశీయ గీతములలోను భజనలలోను గ్రామవాసు లత్యంతానామతో శ్రీకేశవస్వామి ఆలయము కడనుండి ఊరంతయు తిరిగి వేయి రూపాయలవిలువగలవిదేశీబట్టలను అన్నివర్ణములవారియొద్దనుండి ప్రోగుచేసిరి. ఆనాటిరాత్రి మహాసభజరిగెను. బాపిరాజుగారు మాలమాదిగల హీనస్థితిని గించి యీ మద్యపాననికనును, స్వదేశ వస్త్రాభివృద్ధిమార్గములను గూర్చియు, విదేశవస్త్రదహన తత్వమును గురించియు సుమారు రెండుగంటలకాలము గంభీరపన్యాసము నిచ్చిరి.

ఆరాత్రి పంచాయతీ న్యాయస్థానమును నేర్పరుచుకొనిరి.

మరునాడుదయము గ్రామవాసులందరు మరలతేరి యూరి షుభ్య భజనలతో వివిధజాతుల పరిముఖమున విదేశవస్త్రదహన సంస్కారము గావించి పరిశుభ్రులయిరి. అప్పుడు మాలమాదిగలకు ప్రత్యేకము సుబ్బారాయుడుగారును మృగాదు కాపురములు కొడవల్ల ఆడన్న గారును జక్కనియుపన్యాసము లీయి, వారు తదితరకోర్టులజాతులతో నైక్య మొందుటకు తగుప్రయత్నముచేసికొని త్రాగమనిన రాట్నము ప్రతియింట నెలకొల్పినదమనిన్ని ప్రతిజ్ఞపట్టిరి.

రాజుగారిం:- తిర్య్యాయ తాలూకా రాజుగారిండు నకు మునుంబ లక్ష్మణాచార్యగారును శివలెంక వీరయ్యగారును స్వరాజ్య సేవక చిన్నముల ధరించినకొందరు జాతీయపాఠశాల విద్యార్థులతో వచ్చిరి. 18 లేదీయడయమున విదేశవస్త్రములు ప్రోగుచేసి పాఠశాలముందర సభసమావేశపరచిరి. ఆచార్యగారు 1 గంట కాలము విదేశబట్టలను బహిష్కరించి స్వదేశవస్త్రధారణను గురించి ఉపన్యసించి విదవ వస్త్రములనుదహించిరి. ప్రస్తుత క్రొత్తవ్యయముగూర్చి బోధించిరి. మాపురమున యీవరకే విదేశ బట్టలు తక్కువ. ఇప్పుడు ఉన్న కొద్దివాటినిగూడ దహించిరి. శ్రీమం తోడుగుకొనియున్న తవకల నూడదీసి యిచ్చిరి.

గుణము లేనియెడల వైకము వాపనుచేయబడును.

విరిలైన్ ధాతువృద్ధి లేవ్యాము

ఇదివరలో యెవరికల్లను కనిపెట్టబడిన పరిశ్రయైన ఇంగ్లీషు బొవధము.

దేశము చిక్కిపోవును, ఇచ్చియును వెలువడుట, కలయందు ఫలితముగలుగుట, పట్టుత్తియు కిక్కియుండుట, శ్రీలను చూచునప్పుడును, లయనప్పుడును మలమువందును, నీటియందును సులిత మగుట, అజీర్ణము, సోమరికనము కాస్తు, చేతులనొప్పి, మయకముగా నుండుట, బలహీనము, ఆకలిలేకండుట, మొదలగు వ్యాధులను తొలగించి, రక్తశుద్ధము, పురుషతనము,

చురుకుదనము, వరుసులకు బలమును, మెదడునకుబలమును మొదలగువానిని వృద్ధిపఱచి సుఖ మిచ్చునది.

ఈ విరిలైన్ కదా, "కానుడేవుడో" అని తలవడగినది. దీనిని ఉపయోగించినవారికి దీని నిజము తెలియవచ్చును.

ఆనేక ఆంగ్లేయ శ్రీ, పురుషులచే వాడబడి, వారింల నుంచి సర్టిఫికేట్లు పొందబడియున్నది.

82 పూటలకుండు బుడ్డి 1-కి రుప్య 8-8-0. ఒక నెల బొవధము (8 బుడ్డు) రుప్య 9-0-0.

వైవిలాసము:- విరిలైన్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 377, నూంబర్ రోడ్, మదరాసు

రాజమండ్రి

మావలాల వివరము

ఆంధ్రగంధాలయము-ఆర్యాపురం

ఈగంధాలయసభ్యులు రాజును నూరేండుమరు పురసంక్షేప గావించి శ్రీసత్యనారాయణదేవాలయములో శ్రీ భమిడి పాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున మహాత్మనిజన్మదినోత్సవము జరిపిరి. మ.రా.శ్రీ. బోడపాటిరామలింగం-అయ్యగారి బాపిగాజు, పునులూరి కోదండరామయ్య, సామవేదం అయ్యశిరామయ్య, చేలియ్యం నూనూనాయయణ, మొక్కపాటి శ్రీరామమూర్తి తేనుమల్ల వెంకాడగార్లు ఉపన్యసించిరి.

"తిలకు ఆశ్రమము"

ఉదయము 7 గంటలకు స్వరాజ్య కార్యాలయమునుండి ఖద్దరు ఊరేగింపు బయలుదేరి జాతీయవిద్యాలయలోటలో నున్న తిలకు ఆశ్రమము చేరిరి. దేశసేవతత్పరులను, త్యాగజీలురులగు యువకులను ఏకతాగ్ధ్యభారమునకై తయారుచేయుటకును కార్యగణు కార్యవిధానము నమలులో పెట్టుటకును ముఖ్యోద్దేశములుగా నుండి విలువయైన రాజీయగంధభాండారములోను శ్రీయుత భమిడిపాటి సత్యనారాయణ బి. ఏ. గరిమెల్ల సత్యన్నారాయణ బి. ఏ. గార్లు ఆశ్రమవాసులుగను పురణమలయుక్కయు, కార్యగణు సంఘముయొక్కయు సహాయముతోను స్థానికనాయకుల ప్రోత్సాహముతోను వైశ్యభామణుల ధన సహాయముతోను తిలకాశ్రమము స్థాపించబడి బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారి యాధిపత్యమున ప్రారంభింపవలయు జరుపబడినది.

స్వదేశ వస్త్రదానము

రాజమండ్రి పట్టణ కార్యగణుసంఘ పక్షమున నూల మాదిగలలోని కుంటి గుడ్డివారికి సుమారు నాలుగువందల రూప్యములు విలువగల స్వదేశవస్త్రములను దానముచేసిరి.

కాంతిస్వయము

కార్యగణు తీర్మానానుసారముగా కాంతిస్వయము ఒకటి మానవసేవయే ముఖ్యోద్దేశముగ బెట్టుకొని మహాత్ముని జన్మదినోత్సవచిన్నముగ 5, 6 గురు సైనికులతోను మహాశ్రీ నూమిడి దేవేంద్రుడుగారు సేవాధిపతిగాను స్థాపించబడెను.

శ్రీ ల స భ

చింతామణి నాటకశాలలో శ్రీలసభ జరిగి మహారా కార్యగణుసంఘ మొకటి స్థాపించబడెను. శ్రీలసభయందు స్వదేశ వస్త్రములను ధరించి యూరేగింపుతో మామిడి బుచ్చయ్యగారి యింటివద్దనుండి చింతామణినాటకశాలవరకును అక్కడనుండి పాల్ చాతురవరకును ఊరేగింపు బయలుదేరి.

బహిరంగసభ

సాయంత్రం 5 గంటలకు పాల్ చాతులలో మ.రా.శ్రీ బ్రహ్మశ్రీయుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి యాధిపత్యమున సుమారు పది వేలమంది సభికులతో జరుపబడెను. బందరు వాస్తవ్యులయిన రాఘవయ్య చాడరిగారును కాకి పుష్పవరమగారును రాజుము సందేశమును గురించియు, ఆహింసనుగూర్చియు చక్కగ బోధించిరి. శ్రీసుబ్రహ్మణ్యంగారు ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చియు, బరంపుర సభలనుగూర్చియు ఉపన్యసించి చట్టధిక్కారమునకు సమయ మాసన్న మగుచున్నదనియు అందులకై కాంతివాతావరణము ఏర్పాటుచేయుట ఆత్యవసర మనియు ముచ్చటించిరి. తదనంతరము సుమారు యెనిమిదివేల గూపాయాలు విలువగల విదేశవస్త్రములు దహనము చేయబడెను.

తామర తయిలము

రాజారాణిగల డబ్బెలో ఉండును. నెల 0-6-0. అమృతాంజనము డివో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

17 వ లేదీ యిండియా ప్రభుత్వపు ప్రకటన

15 వ లేదీని నేనాని పంపిన తంకినార్త- నీలంబూరు సమీపమున విప్లవకారుల గుంపులు కనబడెను. 14 వ లేదీని సేనకు సామానులను తీసికొని వెళ్లుచున్నవారిపైని వెట్టికట్టిరై యెద్ద కున్న చురుచుకీగుంపు తుపాకులను కాలెను. ఈశీగుంపులో 200 మంది యుండిరి. వెట్టికట్టిరై పండికాడుకు వాయు క్యమున యాడుమైళ్లలో నున్నది. సేనకూడ మావలాలపై తుపాకులను కాలెను. మరి మాకుమాపూగుంపులుగూడ నచట కనబడగా సేన తుపాకులను కాలెను. పేరి యంతల మన్న యెద్ద మా పలాలు/చాల నెలరేగి. వారిని సేనలపడి యిద్దరినిదంపెను. వేరియంతల మన్న యెద్ద సేన 14 గురిని చంపెను. 12 గురిని కాదు- 8 తుపాకులను పట్టుకొనెను. చినుకచినుపలాలము 15 వ లేదీని మాలాపురము చేరెను. 16 వ లేదీని చాలమావలాలగుంపులు నీలంబూరు వద్ద కనబడెను. ఆగుంపులలోనొకటి ఆప్రాంతములోనిది కాదు. మండేరి పండికాడులకు మధ్యనున్న వెట్టికట్టువంతెనను 15 వ లేదీరాత్రి మావలాల నాశనముచేసిరి. వారింకును దారిమండున్నారు. ఆచటి కొకసేన మండేరిమండివెళ్లెను. బర్మాసేనమండేరిని గూర్చా సేన తిరూరును చేరెను.

కొచ్చివార్త

నాయరు నంబుద్రి కుటుంబములు విస్తారముగా ఎర్నాకులము పొరగూరు రైలుమార్గమున దున్న తిరుమారు ఓలూరు మున్నగు స్థలములకు వచ్చి తమ వారుణదురదృష్టము తెలుపుచున్నవి. మావలాల దౌర్జన్యములు అతిభయంకరముగా నున్నవని వారుచెప్పిరి. ఎర్నాడు పులవనాడుతాలూకాలకుండి 100 మంది హిందూ కన్యకులు కొచ్చి సంస్థానములోకి వచ్చి అతి దుర్బటముమీద తాము తప్పించుకొని రాగలిగితి మని చెప్పిరి. నెద్దనెద్ద కత్తులను చేయవలెను లేనినో మియ్యలను చంపెద మని మావలాల కన్యకులను బెడరించుచుండిరి. వారట్లు చేసిన సైనికులు వారిని పట్టుకొందురు, వారికి ముందు గొయ్యి వెనుకనుయ్యగతి పట్టిరి. గర్భవతియగునొకనంబుద్రిశ్రీ ప్రాణ భీతిచే నిండుమావలాలయ్య పారిపోయినచ్చి అలనటచే ఓలూరు రైలుస్టేషనులో ప్రసవించెను. అచట కాపురమున్న వెంకుల ఫాక్టరీ మేనేజరు కనికరమున నామెను తనయింట బసయిచ్చెను. మరియొక గొప్పయింటి నాయరుశ్రీ తిరుమారులో నున్నది. మావలాల తన్ను మానభంగ మొనరించి రని ఆమె చెప్పినది. కొచ్చిసంస్థానమువారు శరణాగతుల సంరక్షణముకొరకు ధనమును సహకారమున్నారు. మహారాజావారు స్వంతభవనమునుండి 1000 రూపాయల నిచ్చిరి. సంస్థానభవనమునుండి 2000 నిచ్చిరి. ఇతరులు 2 వేల నిచ్చిరి. మొత్తము 5000 చేరెను. నీలంబూరు రాజాగారు శరణార్థియై తిరుమారుకు రానున్నాడు. అచటి కొచ్చిసంస్థానమువారి మేవను నీలంబూరు రాజాగారికి బసయిచ్చెదరు.

దేవదారుగారి పర్యటనము- మృలబారు సహాయనిధి

15 వ లేదీ రాత్రి పూనాలో దక్కనుసభామండరమున సభజరిగినది. ఆ సభకు శ్రీలనుపురుషులనుగూడ వచ్చిరి. ఆ సభలో దేవదారుగా రుపన్యసించిరి. 1500 రూపాయలను సభాసదు లనట నే వాగ్దానముచేసిరి. అప్పుడును సర్ హోరమున నీ వాడియాగారు 1000 రూపాయల నిచ్చిరి. సభవారు మలబారునిధి నేర్పరచిరి. చందాలు వారికి పంపవచ్చును.

అసహాయోద్యమము

లాహోరు మ్యునిసిపాలిటీ-కిలావిగ్రహమును తీసివేయుట

లాహోరులో లాఠెన్సు ప్రభువు కిలావిగ్రహమున్నది. దానిపై "మీరు కలముతో నేలబడుదురా కత్తితో నేలబడుదురా" అని వ్రాయబడియుండెను. ఆ కారణమున ఆ విగ్రహము నటనుండి తీసివేయుటకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. దాని ననుసరించి ఆ విగ్రహమును తీసివేయుటకుగూర్చి పరీక్షించుటకు మ్యునిసిపలు యింజనీరును కొంతవరకు దొంగులును 16 వ తేదీ నచటికి వెళ్లగా దానిచుట్టును పోలీసువారు కావలియుండి వారి నణికి రానియ్యలేదు. అందువలన 17 వ తేదీని మ్యునిసిపలు సంఘముగూడ జరిగినది. ఆ తీర్మానమునుగూర్చి ఏమిదగ్య తీసికొంటిరి. అంటు పోలీసుభటులను కావలి నెట్టుట కేమి కారణము అని అధ్యక్షుని నడిచి తెలిసికొనుటకు ప్రధానోపాధ్యక్షుని సంతానముగారిని సంఘమువారు నియమించిరి. పోలీసుభటుల నేల కావలియుంచితిమో తెలుపవలెనని పోలీసు సూపర్వైంటుకు కూడా వ్రాసిరి.

జమీందారుల ప్రతికేసులో తీర్పు.

ఈ కేసులో లాహోరులో 17 వ తేదీని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను. సంపాదకునకును ప్రకాశకునకును చెరి మూడేండ్లు కఠింశిక్ష విధించెను. చాలమంది ప్రజలను వలంటీరు దుస్తులను ధరింపజేసి జండాను ధరించి వలంటీరులను కొట్టి ఆవరణలోనికి పోయిరి. అట్లు నైర్యమునలె వారాజుండాతో ఆవరణలోనికి రాగూడదని ప్రభుత్వోద్యోగులనిరి. ధరింపజేయు దొంగులు తమ విచ్చినగాని వెదలిపోవని వంటిరు లనిరి. అందువలన వలంటీరుల నాయకులను నలుగురిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ప్రతిధర పెరుగుచుండుట

గుంటూరు జిల్లా కార్మికుల సంఘమువారి హెచ్చరిక ప్రతికాత్య కలుగనుండుటచే ధర పెరుగునట్లున్నది. కాన దేశమునందలి ముఖ్యముగా మండలమునందలి ధనికులందరును వర్తకులు న్యాయవాదులు మున్నగువారు కుటుంబమునకు కనీసము 20 మణుగుల చొప్పున నైన నిలువచేయ ప్రార్థితులు విదేశములవారు మిక్కిలి హెచ్చుధరకు కొందుమననుగూడ రైతులును వర్తకులను విదేశములకు ప్రతిని ఎగుమతి చేయకుండునట్లు పలుకుబడి గలవారందరును గట్టిపయ్యము చేయవలెను. అక్టోబరు నెలాఖరులోగా స్వదేశీయోద్యమమున చాల అభివృద్ధి కనపడుచుట దేశీయుల ప్రధానకర్తవ్యమై యున్నదని మండల సంఘ కార్యదర్శి ఎం. రాధాకృష్ణయ్యగారు గుంటూరునుండి తంజివూరు నడిచిరి.

కరాచీ ఖిలాఫతు తీర్మానము గుంటూరులో ఆమోదించబడుట

అన్ని వర్తకుల కేగలవర్తకులను యిదివరకు సంతకములు చేసిన 300 మందిగాక తిరిగి 250 మంది గుంటూరులో కరాచీ ఖిలాఫతు తీర్మానము నామోదించుచు సంతకములు చేసిరి. శ్రీలుగూడ సంతకములు చేసిరి. ఇంక నెందరో నిత్యమును సంతకములు చేయుచున్నారు. ప్రజలు నిరంకుశాధికారుల నలక్ష్యముచేయ నిశ్చితులైరి. కాన గుంటూరు మండలమునందలి కార్మికుల ప్రచారకు లందరును చాలా క్రద్ధతో సంతకములు చేయించవలెను. ఈ నెలాఖరులోగా కనీసము 50 వేలమందయైన సంతకములు చేయవలెను. ఆ పట్టికల నన్నిటికి గుంటూరుమండల కార్మికుల సంఘ కార్యాలయమునకు పంపగలెదను. ఆ కార్యాలయమున నాపట్టికల నందరును నిరభ్యంతరముగ చూడవచ్చును. ప్రభుత్వోద్యోగులు వెంటనే కార్మికుల ఆజ్ఞకు విధేయతను చూపవలెను.

మృతి పరంబిహారి యువన్యాసము

అసహాయోద్యమమునందు యువకులను చేర్చునాడదు. వారివిద్య కెట్టి అవగోఢమున కలిగింపనూడదు. పెద్దలెటులజేసిన సరే యువకులను పాఠశాలనుండి మాన్పింపనూడదు. వారు ముందు దేశసేవకు పూనునయము వచ్చినని బొంబాయి ప్రభుత్వమంత్రి పరంబిహారు నడిచిరి.

సింధియామహారాజుగారు

17 వ తేదీని మహారాజుగారు మజిలీసము సభను ప్రారంభించి ప్రభుత్వోద్యోగులను ప్రజలను కలిసి పనిచేయవలెననిరి.

విదేశ వార్తలు

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు.

భారత సమస్య యాక్రింది మరతుల ప్రకారము స్థిరపరప బడునని వదంతి గలదు.

- 1. నాగరక వాసులందఱును సమానముగ హక్కు లుండవలయును.
2. ఎన్నికలు ఆస్తినిబట్టి అందఱును, సమానముగ జరుగును. కొన్నాళ్లవరకు కాననభలో నల్లగు భారత సభ్యులుండరు.
3. ఒక్క భారతీయుడు యెక్జిక్యూటివు కాన్సిలు సభ్యుడుగ నుండును.
4. నివాసస్థలముగాని, వాణిజ్యభూమిగాని వేరుపరచుట లేదు.
5. యూరోపియనులకుగూడ వలసపోవుటకు యీ చట్టములే యుండును. వోల్టర్చ్యువారికి ఇంగ్లీషుపరీక్ష యుండును.
6. ఉన్నత ప్రదేశము యూరోపియను నులకుండును. వాయి యాటామైదానములకు మధ్య నున్న ప్రదేశము భారతీయులకు మూత ముండును. అందు యూరోపియనుల కేమియు నుండదు.
ఈ మరతులకు యూరోపియను లిష్టపడవచ్చును. వీనిని జాయంటు కాన్ఫరెన్సువారికి పంపెదరు. ఏమియు సంభవదురకున్నచో ఒక రాయలు కమిషను నియమింపబడును.

కార్మిక సమస్య.

అక్టోబరు 18 వ తేదీని పార్లమెంటువారు పునః సమావేశ మయ్యెదరు. అప్పుడు లాయడు జార్జిగారు కార్మిక సమస్య (పనిలేనివారలు) గూర్చి మంత్రిత్వమువారి సలహా జెప్పెదరు. దానివలన కార్మికుల కష్టములు తొలగి, ప్రజోపయోగములకు పనులు కల్పించబడి, వర్తకము గూడ పునః ప్రతిష్ఠించబడును.

విర్లాండు సమస్య.

సంధి సభవారు సోమవారము 17 వ తేదీని సమావేశ మగువరకును కమిటీ మీటింగు ఉండదని లండనులోని విరిఫు హెడ్ క్వార్టర్సులో ప్రకటింపబడినది. ఇందువలన సంధిసభ వారి పనియైనది తలంపబడినది. నిర్బంధింపబడిన సిస్సీసులను విడుదలజేసినచో సంధి త్వరగా కుదురునని తెలిసినను విర్లాండు ప్రతినిధులు అట్లు కోరలేదు. ప్రభుత్వవైస్ర్యములను విర్లాండు తిప్పికొను నైర్యమును సహకారముతో నుండేనేని సంధి కుదురుటకు మార్గము గలదని కమిటీవారుగూడ విశ్వసించియుండిరి.

సన్నిహిత ప్రాచ్యదేశస్థితి.

టోర్లకియాను అనిపేరు బెట్టుకొని ఆజరు బెయిజాను మంత్రిని కాన్స్టాన్టినోపిలులో చంపినందులకై బ్రిటిషుకోర్టు మార్షలువారు ఉరిశిక్ష విధించిరి.

గ్రీకులు వెనకకు మరలుట యెంతవరకు వీలగునో అంత వరకును వెళ్లిరి. ఒకట్రెయిసు స్మిర్నాకు చేరెను. తురుష్కవైస్ర్యములు యీ లైనుమీదికి వచ్చుచున్నారు. కొండలు స్మిర్నా దగ్గర కూడ కాన్పించిరి. ఎవరైన వెంటవచ్చిరేని కొండల చాటున దాగుకొనుచుండిరి.

ఆఫ్ఘి స్థానమునుండి వైస్ర్యములు తురుష్కులవద్దకు వచ్చెననియు, ఈమధ్య పోరాజములలో సహాయము చేసిరినియు తెలియుచున్నది.

పై లిషియావిభాగము.

జాతీయమతివారు అప్పుడు పైలిషియా విషయమై చెప్పిన సలహాలకు బ్రిటను గూడ సంగీకరించెనని ప్రాంసుకు తెలియజేసెను.

శివామయతలము

తలంబుకు మేలైనది. మెదటికి బలము. కండ్లకోగమును పోగొట్టును. వెల 6 బెన్సుల బుడ్డి రూ 1. మెత్తముగా కొనువారికి మంచి కమిషను. విశ్వవాదం సుబ్బరామవైద్య ఆయుర్వేదోపాధ్యక్షుని భవనము, కోపూరు. (నెల్లూరుజిల్లా) (81:5)

జాతీయమతి - భారతదేశము

గౌ. శ్రీనివాసకాశ్మీగారి సదుద్దేశములు.

బొంబాయి, అక్టోబరు, 17:- బొంబాయి 'టైముస్' ఆఫ్ ఇండియా, పత్రికాలోడునువిలేఖరుడు గౌ. శ్రీనివాసకాశ్మీగారిని సందర్శించెను కాశ్మీగారి తలనీతో నిట్లు ప్రసంగించిరి. "ఇటీవల జనీవా యందు జరిగిన జాతీయమతిసభయందు భారతభూమికవ్య, స్థితులను గురించి నే నిచ్చిన ఉపన్యాసము దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధుల మనములందు నాటు కొన్నది. ఇట్టి సభలు సమావేశములు చాల ముఖ్యము. భారతదేశ మింకను వలసరాజ్యముల స్థానమును జెందకున్నన, పదివత్సరములలోగానే ఈయదృష్టము పట్టకతప్పుడు అని నాదృఢాభిప్రాయము ఇట్టి ఆపేక్షనీయమగు భాగ్యమును జెందుటకు సాధకమార్గ మొకటే గానబడుచున్నది. సామ్రాజ్య సమావేశములందు భారతదేశము పాల్గొనుచుండవలయును: భారతభూమియొక్క ముఖ్య స్థానమును లోకమంతయు గుర్తించినదిగాన ఆంగ్లభావములు మారుచున్నవి. స్వరాజ్యప్రదానమును గురించి ఆంగ్లేయుల దురభిప్రాయములు మారిపోవుచున్నవి. రతిఖండము తీస ఆంగ్లరాజ్యలను ఈమహాసభలకు ప్రతినిధులుగా బంపవలయును.

ఈనాయకోత్తములు వరుసగా రెండుమూడు సమావేశములకు వెళ్లినపక్షమున, వారికిరీతి తప్పక హెచ్చుగలదు. ఇకమిద భారతదేశమునుండి వచ్చే ప్రతినిధులందరు భారతీయులుగా నుండవలయును. సివిలుసర్వీసు అనుభవజ్ఞున మరమని తోచినయెడల, వారిని రాయబారమునకు సలహానిచ్చుటకు కూడ బంపవచ్చును. ౧౯ విల్లియం మేయరుగారు మనదేశమునకు చేసిన సేవలను మనము మఱవగూడదు.

నేను ఆస్ట్రేలియా ఖండమునకు వెళ్లవలసి నట్లు దెలిపిచబడినదిగాని అనివార్యము లగు ఆటంకములచేత నాప్రయాణమునకు కొంత అలస్యముకలుగవచ్చును. కట్టకడ పటనేను ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లి, అచ్చట కొన్ని వారములుండి వచ్చెదను. ఆ దేశమందు నివాసస్థల మేర్పడుచున్న భారతీయుల స్థితిగతులను బాగుపఱచుటకు నేను ముఖ్యముగా వెళ్ళుచున్నాను. భారత-ఆస్ట్రేలియనుల సంబంధబాంధవ్యముల మహాసమస్యను నేను మఱువజాలను."

బొంబాయి నగరములో రు10 లవన్న చెల్లించువారికి ఆందరి నియోజితాధికారమునియ్యవచ్చునని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు చెప్పగా నిట్లు చేయుటకు వీలుపడదని నగరపాలకులు తీర్మానించిరి. సాంఘిక సేవాసమితివారిొక సభచేసి, పురపాలకుల తీర్మానమునకు తమ ఆసమ్మతిని తెలుపుచు నుపన్యసించిరి.

8-వ తేదీ సా.ము 5 గంటల కిలుపాకమునందలి వైశ్య విద్యార్థి వసతి గృహమునందు సభ్యులు మ||రా|| శ్రీ దరిసి రంగయ్యగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద సభగావించి విదేశవస్త్రములను ధారమునుగురించి పలువురు ముచ్చటించిరి. అందరు ఏకగ్రీవముగా విదేశవస్త్రములను బహిష్కరము గావించవలెనని నొక్కివక్కాణించిరి. ఇకమిదట నెన్నటికిని విదేశవస్త్రములను కొనగూడదని ఆందరును ప్రమాణముచేయవలెనని ఒక తీర్మానమును కావించిరి. అటుపిమ్మట విదేశవస్త్రములు జయ జయ ధ్వానములతో పరకురామశ్రీతి గావించబడినది.

అన కాపల్లి

గాంధీనవరత్నములు

గత సెప్టెంబరు 29 తేదీని ఇప్పూరంబున శ్రీ మహాత్మా గాంధీగారియొక్కయు దేశనాయకులయొక్కయు పటములను అతివైభవముగ సుత్సమముతో పట్టణవీధులనెల్ల ఊరేగించి తుదకు కొమటిపిడిలోనున్న శ్రీరామమందిరమున విడియించినారు. మొదలు పదిదినమును విశ్వక్రముగ బ్రాహ్మణులచే వేదపఠనముతో బూజింపుచు ప్రతిరాత్రియు హరికథావచనంబులును సృత్యవాద్యగీతాది యుత్సవంబులతోనున్న పురవాసులు, ముఖ్యముగ వ్యక్తిగ్గుంబుమువారు విశేషశ్రద్ధాభక్తులతో జరిపిరి. నవరాత్రంబులలో నొకదినంబున ఇప్పూరింగలవేళ్ళ లొక రాత్రి తమకు మహాత్మునియందును స్వరాజ్యమందునుగల యభిలాషను తెల్పుచు భరతివిద్యచే గాలమువెళ్లుచున్నవని కొరికిగాని పోరులు వారిప్రస్తుతినందృష్టమై దలచి యంగీకరించవలండుటయు వారలతిపట్టుదలతో ప్రాధేయపూర్వకముగా మరల్మరల ప్రార్థించుటచే స్వదేశవస్త్రధారులై రాగోపసంతోషవారలట్లులే యంగీకరించి నాటిరాత్రి స్వదేశవస్త్రధారులై వచ్చి గానాదివిసోదంబులు జరపి మహాత్మునియందు తమకుగలభక్తిని తెలిబుచ్చి నాటిమొదలు వార లింటిల నొకొక్క రాట్నమునుంచి నూలుబడుకుచున్నారు.

ఇకను శత్రుమకల రలేము

(3188)

శ్రీ దత్తవల్లభుడు, ఉయ్యూరు (యస్టిట్ల) సంస్థానాధిపతులచే పోషింపబడుచున్న నేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీసు సాహెబుచే నుపసద్ధముగా తయారుచేయబడి అనేకయోగ్యతాప్రకరములు డడదిన మందుల వివరము:—

1. సిల్వరు పువ్వవరు— ఇది రాచపుండ్లు, మేహరణములు, ముఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకిదెబ్బలు ఓట్టును. శరీరములో చిక్కివున్న తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు, యినుపముక్కలు వగైరాలు అపరేషనులేకనే బయటికి తీయుటకు పనికివచ్చును. కత్తిపోట్లు వగైర లున్న, గోరుదుట్లు, తామర, కణుపుజెప్ప, గజ్జి, కర్పాసి, మదను నూలులవగైరాలు ఆమోఘముగా బాగురును. యానత్తు లేన జంతువులకు గాయములకు, జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల రులం 1-కి రు 5-0-0.

ఒక కేసుకు పావుతులముందు సరిపోవును.

2. సిల్వరు లోషను— ఇది నోటిపూత, కాకిన పుండ్లు, రక్తసాగములనుండి కాదుచున్న రక్తము నాపుటకున్న పువ్వయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకవలన మీకే తెలియగలదు.

వెల 1 అవున్సు బుడ్డి రు 1-0-0.

3. పాముకాటుకుమందు— బుడ్డి 1-కి రు 1.

4. కాభియాల్ సులేమాని— ఇది యానాని కాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరుకారుట, దురద, కండ్లకలక, యెండ చూడలే వుండుట మొదలైన యానత్తు కండ్ల జబ్బులకు వ్యజాయధము. బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0.

5. కలరామాత్రలు— i. మాత్రలు 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తేజాబీధరాకు అవున్సు సీసా రు 0-8-0. ఇది కలరాకర్మణి గాఢాస్త్రి విలోచనములు, వాంతులు వగైరాలకు ఆమోఘముగా పనికియును.

6. వాగ్యపునొప్పి వగైర యానత్తు నొప్పి లకు మందు— వెల సీసా 1-కి రు 0-8-0.

పై నుదహరించిన మందు లన్నియు బర్మా, వై నా దేశముల డాక్టరు పుంగీ అను ఒక మహామహానివలన కనిపెట్ట బడినవి.

ఇంకను వివరములు గోరువారు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన ఒడయగలరు. పై నుదహరించిన మందులు పువ్వయోగించువిధము, అనుపాదములు మందు పంపునపుడు తెలుప బడును.

Abdul Aziz Sahib,
Native Doctor
'South Vallur and Vuyyur Estates
Thota-Vallur, Kistna District

“అష్టతి బివిష్కల్ ఫలదంబిని”

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమున మక్కిలి పువ్వయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవుసరములేదు. నులక మైన తెలుగులో వ్రాయ బడినది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారిగు ఆతి వారాయణరావు. పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లిల్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదంబిని సంతోషము కలిగించునని నానిశ్చయము.” పుస్తకములు వలయువారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

2868 పోడవరం, విశాఖపట్నం, బీల్దా

యోగ్యతాపత్రములు

2942

(8) కాశీలోనుండు, దుర్గా మెడికల్ హాసువారి బహు మూర్తినవారికి వాకు అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కాన్యాధి లేను. ఇందుకై ౫ రికి నేను వా కృతజ్ఞతా పూర్వకముయిన వందనములు చేయుచున్నాను.

బొంబాయి } డి. జాన్ సన్,
28-8-20 } డి. జాన్ సన్, డి. జాన్ సన్, డి. జాన్ సన్

నారీ మనోహర పత్రి పనులు

విశాఖపట్టణము

మూలధనము — లక్ష రూపాయలు
వంతువిలువ — ఒక రూపాయ

ఉద్దేశము

1. వేరు వేరు జాతుల మేలునరుపత్తి మనదేశములో పండించుట.
2. పనివాండ్రచే చేతనలూ వడికించి వివిధములగు బట్టలు చేయించుట.
3. పనివాండ్రకు జరూరయిన మూలధనము స్వల్పకడ్డీ అర్హునిచ్చుట.
4. ప్రతివోట ప్రాంతినేర్పచి నచ్చటచ్చట తయారగు చున్న నూలుబట్టలు వ్యాధయైన ధరకు కొనుట.
5. నూలుబట్టలకడము, బట్టలుచేయడము అనుభవకాణల ద్వారా చేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవ వంతు దేశ సేవకు వినియోగ పరచుట.

విజంట్లు

ప్రతి గ్రామములోను వంతు దార్లను చేర్చుట, డిపోలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను నేయించుట మొదలగు కనులకుగాను జీతము కమిషను పైని యేజంట్లు కావలెను.

లక్కరాజు -

పల్లెలస్వామినాయుడు,

(3168) హావకును.

నమ్మకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల నగలునీ ఇతరవస్తువులనీ వాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని నైకము ఇచ్చబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

25, చై నాబజారురోడ్, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడ సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట వలనబడును. తయారున తనిబాటిని అధికప్రమాణగా ఆర్డరుమీదకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారి వలన మా నమ్మకము తెలిసికొనవచ్చును.

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తలవెండ్రుకలకు నూతన సోందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి తలనూనెయందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. శిశోజనులకు వట్టా వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. తని మెండ గుటువలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును, పెద్దవారికి మహాపాకారము మొనరించినది.

నేడు దీని నుపయోగించుచుండు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చొట్టి 0-5-0 ని. మూడుబుడ్డు 2-10-0 ని. పి. చొట్టి రు 0-12-0

సోల్ ఏజంట్లు. ని. పి. మణిమూర్తయ కమిషను రు 0-5-0 ని. క

ఆంగ్లంయిండియను డ్రగ్ అండు శెమిటలు కం? 155 నామ్మాచి

D 126 W 100.

మాతన రాజకీయ గ్రంథములు

(నా 854) (డి 3153)

౧. హైందవస్వరాజ్యము 0-8-0
గాంధీ విరచితము, హరిసర్వోత్తమరావుగారి ఆంధ్రీకరణము
౨. ఆంధ్రమాలే
నూతన రాజకీయనాటకము 1-0-0
3. తిలకుశతకము
ఉత్సాహపూరిత వృత్తములు 0-4-0
౪. స్వరాజ్యరథము
హృదయంగమమగు నాటకము 0-8-0
౫. భారతోద్బోధము
ఉత్తేజపూరిత పద్యావళి 0-4-0
౬. రాబుపు సంజేశము 0-1-6
7. Swaraj- The goal & the way B. C. Pal 1-0-0
8. Nationalists V S. Moderates (Interesting Political Controversy) 0-8-0

ఉపే ద్ర ప్రచురణాలయము,
17, వారాయణ మొదలి పీఠి, మదరాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్య చింత మణి

ఆంగ్లేయ వైద్యవిధాన మంతయు జక్కగ బోధింపబడి, ఆంధ్రదేశపు దంతట బ్రసిద్ధి కెందినది కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. వెల రూ 4. వి.పి. సహ రూ 4-10 0. (మం)

సేతుబ్రదర్సు, మచిలీపట్నం (లేక)

పోస్టువాక్కు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

స్వదేశ హస్తనిర్మిత వస్తువులు.

గట్టి వని! వెల సరసము!!

ప్రశస్తమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడుచున్న చిన్న, పెద్దనైజల మడతచాకులు, పేనా కత్తులు, బత్తాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా వేసి తయారుచేయబడుచున్న అన్ని నైజల యిత్రడి కప్పతాళములు, ఇనుపకప్పతాళములు, మేలయిన మ.గలికత్తులు, ఇత్తడి యిరుముకలిసిన కప్పతాళములు, మంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయబడిన యినుపపెట్టెలు వగైర సామానులు మా కర్మాగారమున తయారు గడుచున్నది. (3081)

ధరభాస్త్రులు పంపిన ధరలు తెలుపబడును. కర్తవ్యలకు సరసమైన కమిషను నియమమును.

తంరి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో., “ఇండస్ట్రీసు” కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

DUNCAN STRATTON & Co.

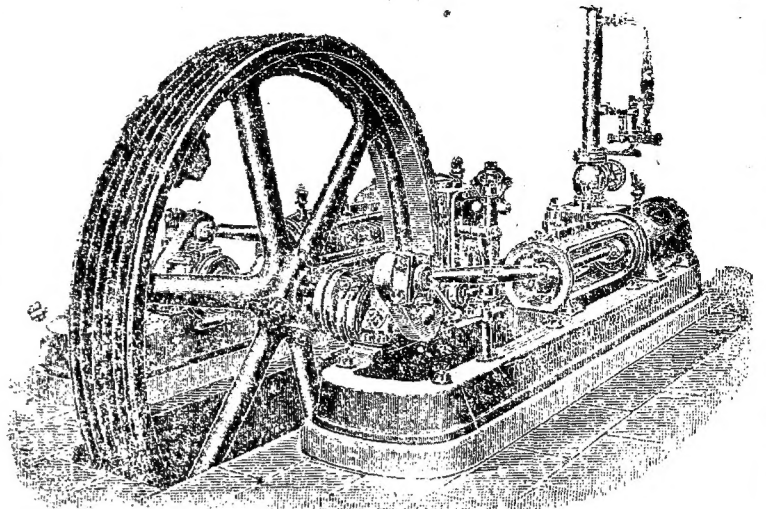
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండు కో.

(2412)

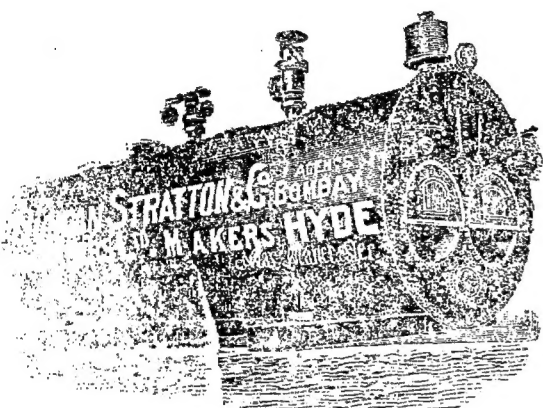
ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందును — డయామీటరు
అ 4. మొదలు 6 అ, 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్‌రింగు ప్రెషరు
80 పౌనులు మొదలు
160 పౌనులవరకు వుండును.

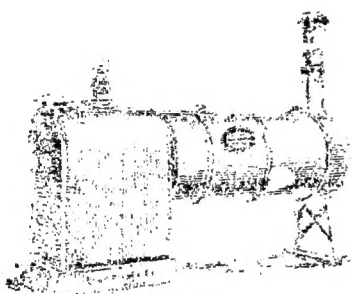

హైక్రాఫు స్పిల్ కార్నిష్ బాయిల్లు.

హైక్రాఫు స్పిల్ బొంబాయి బాయిల్లు.
పొడవు 28 అ॥ మొదలు 82 అ॥ వరకు వుండును.

డయామీటరు 6 అ॥ మొదలు 8 అ॥ వరకు వుండును.
స్టీమ్‌రింగు ప్రెషరు 100 పౌ॥ మొ॥ 250 పౌ॥ వరకు వుండును.

లోకో మల్టిప్లయిబల్ బాయిల్లు.
స్టీమ్‌రింగు ప్రెషరు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌ॥ 120 పౌ॥ 150 పౌ॥ వరకు వుండును.

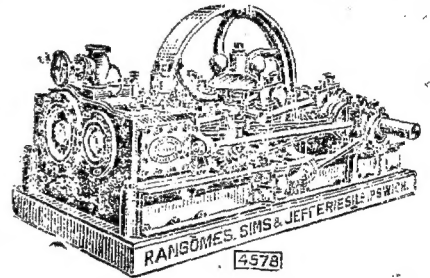
వర్టికల్ బాయిల్లు.

డయామీటరు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌనులు వరకు వుండును.

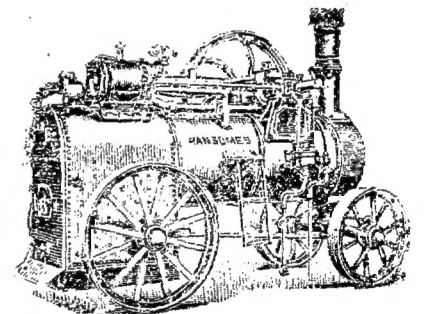
ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
దూది జిన్నింగు మెషినరీ, వాటిసామానులు
దూది ప్రెస్సింగు మెషినరీ
దూది స్పిన్నింగు మెషినరీ
దూది వీవింగు మెషినరీ
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిల్లు
కోల్ ఫైవర్ మిల్లింగు మెషినరీ
నూనె మిల్లు మెషినరీ
మంచుగడ్డచేయు మెషినరీ
కట్టు బియ్యముచేయు మెషినరీ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషినరీలు
కాగితము, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరసన్ నూనె కురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
తేలులు వర్క్యూసాపు కొరముట్లు
స్టీలు మెషింగు, కప్పింగులు, పెడెస్టల్స్
కాట్ బరన్ అండు కాన్స్ట్రుక్షన్ విరన్ ఫుల్లీలు.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

నైట్ బ్రెనైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.

(కాన్‌ట్రాక్టు మొననుండి పోల్‌ తయారుచేసి,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపాండు ఎంజినులు.

హోర్ట్‌ల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సిలిండరు, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెషరు 120 పౌనులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండర్లు.
స్టీము ప్రెషరు 150 పౌనులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీర్లింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేవల్ బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైల్యము, వడిశము, రొమ్మువడిశము, తలనుప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీతో సహా నెల రూ॥ 0—10—0; డజన్ 1-8 రూ॥ 5—12—0. పోస్టాభివృద్ధి కలదు.

అమృతాంజనం డి పో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6. తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

